

ELSŐ KÉZBŐL A HADERŐRŐL!

magyar

HONVÉD

www.honvedelem.hu

A Honvédelmi Minisztérium magazinja – 2018. június XXIX. évf. 6. szám – 390 Ft

NINCS AKADÁLY

977086569300618006

32

D-20-AS
ÁGYÚTARACKJAIKKAL
GYAKORLATOZTAK
A BAKONYBAN
A TATAI MH 25. KLAPKA
GYÖRGY LÖVÉSZDANDÁR
101. TÜZÉRSZTÁLYÁNAK
KATONÁI.

Gyakorlatoztak a tatai tüzerek

PUSZTÍTÓ TŰZESŐ

A „SZEM”, AZ „AGY” ÉS AZ „ÖKÖL”: EGYÜTTES MUNKÁIKÉNT JELLEMZIK A TŰZÉRSÉGI FELADATOK VÉGREHATÁSÁT A TATAI KATONÁK. A PUSZTÍTÓ TŰZESŐ 2018 ELŐNEVEZÉSŰ FOGLAJKÖZÁSSOROZAT KERETÉBEN KÉT HÉTEN KERESZTŰL GYAKORLOITÁK A 101. TŰZÉRSZTÁLY TAGJAI A ZÖKKENŐMÉNTES EGYÜTTMŰKÖDÉST.

A tatai MH 25. Klapka György Lövészdandár alegységének D-20-as ágyútarackjai szinte megállás nélkül tartották tűz alatt a bakonyi gyakorlóteret közelítő célterületek felé. Mint a 101. Tűzérőrsztyál megfigyelő parancsnokánál, Bartók Barnabás őrnagyától megtudtuk, az alkalattal létező – annak mérete és súlyossága miatt – első lövedékét nem tudtuk végrehajtani érdekel a határon túlra való elmozdítás érdekében. A foglalkozáson részt vettek a mérősztyál megfigyelői is, akik figyelemmel kísérték a borsópáncsokat.

és számos további adatokat küldtek a D-20-asok kezelőjeinek részére a helyi legközelebbi tállalok érdekében.

Az alegység felállításától egészen egytől-egyig az egyik, tíz perces parancsra. Szerez Csalba százados elmondta, mindenki számára egy a cél, hogy a gránát a kelte időben a jó helyre esődjön be.

Az egyes a tállalok, akik megfigyelőre, rangsorolták a célkat, és a tállalok, amelyek célja a tállalok – foglalkozás a tállalok. Bartók Barnabás őrnagy szerint a pontosság terén továbbfejlesztés előtt álló tüzérsztyálkat érdekel a gyakorlatok alatt, mindössze a feladatok végrehajtásának gyorsaságán kívülről javítani a tállalokban.

MAGYAR HONVÉD

MAGYAR HONVÉD

33

14 A magyar Gripenek idén is részt vettek a NATO nemzetközi repülőharcászati erőpróbáján, a Tiger Meet 2018 gyakorlaton.

28 A különleges műveleti dandár katonái használatba vették az MRZR 4 típusú ultrakönnyű taktikai járműveket.

38 Földrajzi adottságai és könnyű megközelíthetősége miatt hamar népszerűvé vált a táborfalvai gyakorlótér.

**A MAGYAR HONVÉD
MAGAZIN KÖVETKEZŐ
SZÁMA
2018. JÚLIUS 13-ÁN
JELENIK MEG.**

HM ZRÍNYI
TÉRKÉPÉSZETI ÉS KOMMUNIKÁCIÓS
SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ NONPROFIT KFT.

HADERŐ

Esküt tettek 4

NAGYVILÁG

Átlépték a határt 6

Radar 10

Missziós hírek 12

SEREGSZEMLE

Mindig van valami új... 14

Májusban történt 20

Ludovika Fesztivál 24

Nincs akadály 28

Pusztító tűzeső 32

Túlélőverseny 34

HÁTORSZÁG

Nyitott laktanya 36

A legendás tábor 38

A levéltáros 42

Befejezetlen múlt 46

A SZENT ISTVÁN elsüllyesztése 50

Berlini győzelem 56

Békét a világnak 58

Közérdekű 60

**A Honvédelmi
Minisztérium magazinja
XXIX. évfolyam 2018. 6. szám**

Kiadja a HM ZRÍNYI Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság.

Felelős kiadó:

Benkóczy Zoltán
ügyvezető

Nyomtatás:

A kft. saját nyomdájában

Felelős vezető:

A kft. ügyvezetője

Szerkesztőség: 1087 Budapest,
Kerepesi út 29/B Postacím: 1440
Budapest, Pf. 22 Tel.: 459-5305,
HM: 27-913 fax: 314-2432
E-mail: magyarhonved@armedia.hu
facebook.com/MagyarHonved

Főszerkesztő:

Feith László

Szerkesztő – újságíró:

Trautmann Balázs

Tervezőszerkesztő:

Gábor Mariann

Olvasószerkesztő:

Győri László

Korrektor – hírszerkesztő:

Sinka István

Régió-tudósítók:

Galambos Sándor, Kálmánfi Gábor

Fotóriporterek: Dévényi Veronika,

Rácz Tünde, Tischler Zoltán, Tóth László

E havi magazinunkat

Feith László **szerkesztette**

Borítófotó: Rácz Tünde

ISSN: 0865-6932

Lapunk az Európai Katonai Sajtószövetség
(European Military Press Association) tagja

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta
Rt. Hírlapüzletága (1089 Bp. VIII.,
Orczy tér 1.), előfizethető valamennyi
postán, kézbesítőknél, e-mailben:
hirlapelofizetes@posta.hu,
faxon: 303-3440.

További információ:

06-80-444-444

50 Rögtön az első éles bevetésén odaveszett a Monarchia haditengerészetének büszkesége, a SZENT ISTVÁN csatahajó.

Kinevezték a tárca és a vezérkar új irányítóit

2018. MÁJUS 18-ÁN ESKÜT TETTEK
MAGYARORSZÁG ÚJ KORMÁNYÁNAK TAGJAI.
A HONVÉDELMI MINISZTER DR. BENKŐ TIBOR LETT.

ESKÜT TETTEK

Az új kormány honvédelmi minisztere, dr. Benkő Tibor 1955. október 16-án született Nyíregyházán. 1979-ben végzett a Kossuth Lajos Katonai Főiskola rakéta és tábori tüzér szakán. Tiszti pályafutását Kiskunhalason, a 36. páncéltörő tüzérezrednél kezdte szakasparancsnokként, majd az alakulat ütegparancsnokának helyettese, később hadműveleti tisztje lett.

1985–1988 között a leningrádi Kalinyin Tüzér Akadémia hallgatója volt, hazatérése után pedig Székesfehérváron, az 5. hadsereg törzstisztjeként kapott beosztást. 1990-től ismét Kiskunhalason szolgált: az akkor már Gábor Áronról elnevezett páncéltörő tüzéralakulat parancsnokhelyettesi, 1993-tól parancsnoki beosztását látta el.

2000-ben kezdte meg tanulmányait az Egyesült Államok hadseregének szárazföldi akadémiáján, amelynek elvégzése után Debrecenben, az MH 5. Bocskai István Lövészdandár parancsnoka lett. 2005-től a Székesfehérváron települt MH Szárazföldi Parancsnokságon a parancsnok első helyetteseként, majd a következő évben megbízott parancsnokként tevékenykedett. A 2007-ben, a szintén Székesfehérváron megalakult MH Összhaderőnemi Parancsnokság parancsnokhelyettesévé nevezték ki, 2009. január 16-án pedig a katonai szervezet parancsnoka lett, ezzel egyidejűleg altábornaggyá léptették elő.

2010. június 6-tól a Honvéd Vezérkar főnöke; a negyedik tábornoki csillagot ugyanezen esztendő novemberében kapta meg.

Időközben a Szent István Egyetemen humánerőforrás-menedzsment szakértői képesítést szerzett, majd a ZMNE Kossuth Lajos Hadtudományi Kar doktori iskoláján megvédte disszertációját. Elismerései sorában megtalálható egyebek mellett a Magyar Köztársasági Érdemrend tiszti keresztje, illetve a Magyar Érdem-

Dr. Benkő Tibor átveszi honvédelmi miniszteri kinevezési okmányát Áder János köztársasági elnöktől.

rend középkeresztje a csillaggal (katonai tagozat) kitüntetés. Az Egyesült Államok katonai vezetése a Legion of Merit parancsnoki fokozatával ismerte el a tevékenységét, s megkapta a francia Becsületrend tiszti fokozatát is.

Dr. Benkő Tibort a Honvéd Vezérkar főnöki poszton Korom Ferenc követi; a vezérőrnagy május 16-án, a Parlamentben vette át kinevezését, s egyúttal előléptették altábornaggyá. Új megbízatása határozott időre, 2018. május 16-tól 2023. május 15-ig szól.

Korom Ferenc 1987-ben végzett a Kossuth Lajos Katonai Főiskolán, majd Zalaegerszegen, Hódmezővá-

sárhelyen, Tatán, Székesfehérváron, Debrecenben és Budapesten szolgált. Időközben kilenc misszióban is részt vett; többször járt Cipruson, Irakban, Afganisztánban és a Balkánon. A közép-ázsiai országban például az MH Tartományi Újjáépítési Csoport hatodik váltásának parancsnokaként, majd később az ISAF északi régiójának törzsfőnökeként tevékenykedett. Harmadik koszovói kiküldetése során pedig 12 hónapon keresztül látta el a KFOR parancsnokhelyettesi feladatait. Az e minőségében végzett tevékenysége elismeréseként kapta meg az amerikai Legion of Merit kitüntetést. Koszovóból hazatérve, 2016 végén a Honvéd Vezérkar

2018. május 16-tól Korom Ferenc altábornagy a Honvéd Vezérkar főnöke.

**Németh Szilárd
parlamenti államtitkár**

**Szabó István honvédelmi ügyekért
felelős államtitkár**

**Dr. Kádár Pál
közigazgatási államtitkár**

Hadműveleti Csoportfőnökségének élére került vissza, majd 2018. január elsejétől az MH Összhaderőnemi Parancsnokság parancsnokává nevezték ki. Utóbbi beosztásból került a Honvéd Vezérkar élére.

Május 22-én a kormány 54 államtitkára is letette hivatali esküjét. A Honvédelmi Minisztérium parlamenti államtitkára Németh Szilárd, honvédelmi államtitkára Szabó István, közigazgatási államtitkára dr. Kádár Pál lett.

Történelmi kézfogás

A KÉT KOREA VEZETŐI 2018. ÁPRILIS 27-ÉN MEGBESZÉLÉSEKET FOLYTATTAK PANMINDZSON HATÁRFALUNÁL, S EZ CSALHATATLAN JELE AZ ELMÚLT MÁSFÉL ÉVBEN KIALAKULT FESZÜLTÉG ENYHÜLÉSÉNEK. A MEGOSZTOTT FÉLSZIGET TÖRTÉNETÉNEK HARMADIK CSÚCSTALÁLKOZÓJA AZÉRT IS VOLT TÖRTÉNELMI, MERT ÉSZAK-KOREAI LEGFELSŐBB VEZETŐ KORÁBBAN MÉG NEM LÉPTE ÁT A FEGYVERSZÜNETI VONALAT. MOST PEDIG EZ IS MEGTÖRTÉNT.

ÁTLÉPTÉK A HATÁRT

Észak-Korea atomprogramja az ország megtámadhatatlanságát is hivatott demonstrálni.

A demilitarizált zóna határán fekvő Panmindzson faluban, közelebbről a déli részen található Béke Házában folytatott tárgyalásokat Mun Dzse In dél-koreai államfő Kim Dzsong Un észak-koreai vezetővel. A megosztott félsziget két államának irányítói eddig kétszer találkoztak: 2000-ben és 2007-ben egyaránt az északi főváros, Phenjan adott otthont a megbeszélések-

Kim Dzsong Un a hazai lakosság előtt és a külföldi médiában is a „karizmatikus vezető” képét sugározza magáról.

Az észak-koreai legfelsőbb vezető személyesen vesz részt minden fontosabb katonai eseményen.

Kim Dzsong Un (balra) és Mun Dzse In együtt lépte át a demarkációs vonalat.

nek. 2018. április 27-én tehát Kim Dzsong Un lett az első észak-koreai vezető, aki átlépett Dél-Koreába. De hogyan jutottak el a felek a történelmi pillanatra? Dr. habil. Csoma Mózes, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Stratégiai Védelmi Kutatóközpontjának (SVKK) tudományos főmunkatársa erre keresi a választ „A Koreai-félszigeten tapasztalható enyhülés háttere” című elemzésében.

AZ ELSŐ LÉPÉSEK

1953 júliusában a koreai háborút nem békeszerződés (ezt a mai napig nem írták alá), csupán fegyverszünet zárta le. A dokumentumot az ENSZ-csapatok nevében az Egyesült Államok, a kommunista fél nevében pedig a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság (Észak-Korea) és a Kínai Népköztársaság katonai vezetői látták el kézjegyükkal. A Koreai Köztársaság (Dél-Korea) nem írta alá a fegyverszünetet, ugyanis Li Szin Man akkori államfő csak olyan egyezményhez járult volna hozzá, amely együtt jár a félsziget politikai egyesülésével is.

Csoma Mózes rámutat: a két állam viszonyát és a jelenlegi enyhülés gyökereit vizsgálva az 1970-es évek elejéig kell visszanyúlnunk. 1972 februárjában Richard Nixon amerikai

elnök váratlanul Kínába látogatott, s ennek hatására a Koreai-félsziget mindkét államában nagyot csalódtak saját nagyhatalmi patrónusukban. Ez pedig a két ország viszonyában váratlan enyhüléshez vezetett: a dél-koreai titkosszolgálatot vezető Li Hu Rak Észak-Koreába utazott, ahol személyes tárgyalásokat folytatott Kim Ir Szen pártfőtitkárrel. A felek végül 1972. július 4-én közös nyilatkozatot adtak ki a két országrész majdani egyesítésének alapelveiről.

A kétségkívül perspektivikus megállapodás ellenére az enyhülésnek hamar vége szakadt, és a következő évtizedekben csupán néhány alkalommal került sor pozitív fejleményekre a két állam viszonyában – jegyzi meg az SVKK főmunkatársa, majd hozzáteszi: tényleges változások csak 1998-tól, a dél-koreai antikommunista konzervatív oldal háttérbe szorulásával indultak meg.

Az enyhülés során a Hyundai vállalatcsoport komoly közvetítő szerepet töltött be. Az észak-koreai származású menedzsmenttel rendelkező cég szervezésében megkezdődhetett a dél-koreai turistacsoportok rendszeres beutazása Észak-Korea egyik határ menti régiójába (Gýmánt-hegység), valamint állandó kontaktus alakult ki a szöuli és a phenjani vezetés között. Mindennek eredményeképpen 2000 júniusában Kim De Dzsong dél-koreai államfő Phenjanba utazott, és három napig tartó tárgyalásokat folytatott Kim Dzsong Il észak-koreai vezetővel. A csúcstalálkozó során a kölcsönös bizalomépítés került a középpontba: megállapodtak a két országrész közti „forródrót” helyreállításáról, a vasúti összeköttetés újjáépítéséről, valamint a háború által szétszakított családok tagjainak találkozásáról is. Az északi területek lassú integrációját is előrevetítő perspektívák jegyében zajlott le a Koreai-félsziget történetének második csúcstalálkozója 2007 októberében, szintén Phenjanban. A nem sokkal később megtartott dél-koreai elnökválasztás azonban konzervatív visszarendeződést hozott, amelynek hatására a két országrész közti kapcsolatok fokozatosan leépültek.

A növekvő feszültség árnyékában több súlyos incidensre került sor:

Úgy tűnik, a panmindzsoni megbeszélések jó hangulatban teltek el.

2009-ben Észak-Korea végrehajtotta második nukleáris próbarobbantását, 2010 márciusában a Sárga-tengeren egy északi torpedótalálat következtében elsüllyedt a dél-koreai haditengerészet kötelékébe tartozó CSHONAN korvett, 2010 novemberében pedig a Sárga-tengeren lévő

Jonphjong-szigetet érte északi tüzérségi támadás. A helyzetet tovább bonyolította, hogy

Észak-Koreában kezdetét vette a hatalomátadás folyamata: a súlyosan beteg Kim Dzsong Il harmadik fiát jelölte ki utódjául. A fiatal Kim Dzsong Un először 2010 szeptemberében jelent

meg a nyilvánosság előtt, amikor a Koreai Munkapárt konferenciája során apja négycsillagos tábornokká léptette elő. Kim Dzsong Il a következő évben, 2011 decemberében halt meg; a ravatálnál már az új vezető, Kim Dzsong Un fogadta a részvét-nyilvánításokat.

A váltást követően a világ abban bízott, hogy a svájci tanulmányokat folytató örökös fokozatos nemzetközi beilleszkedést kezdeményez. Ez azonban hiú ábrándnak bizonyult, a hatalom gyakorlása terén egyértelmű visszarendeződés következett be: amíg Kim Dzsong Il regnálásának utolsó tíz évében a koncepciós eljárások és a nyilvános kivégzések száma csökkent, addig Kim Dzsong Un uralma kezdetétől a tisztogatások száma drasztikusan növekedett – részletezi az elemző.

FESZÜLTÉGKELTÉS

A Koreai-félsziget biztonságpolitikai helyzetét az elmúlt évtizedek során két fő tényező határozta meg: az éppen aktuális viszony Szöul és Phenjan, valamint Phenjan és Washington között. Az előbbi alapját a szöuli kormányzat politikai hovatarozása adta, az utóbbi pedig mindig a washingtoni elnöki ciklusok kezdeti szakaszában volt terheltebb. Mindehhez egy sajtóságos észak-koreai tárgyalási stratégia is társult, amely szerint minél nagyobb a nemzetközi feszültség, annál magasabb szinten foglalkoznak az adott kérdéssel, így nagyobb esély nyílik az észak-koreai szempontból pozitív megoldásra – fogalmaz Csoma Mózes.

2013 tavaszán, a koreai háborút lezáró fegyverszünet aláírásának 60. évfordulóján ezzel a módszerrel próbálták ismételten kiszorolni a párbeszédet az Egyesült Államokból. Az Obama-adminisztráció azonban a legkevésbé sem volt nyitott a kétoldalú tárgyalásokra, így 2016 második felétől a phenjani rezsim növekvő érdeklődéssel várta Donald Trump szereplését az amerikai elnökválasztáson. Kampánya során a republikánus jelölt ráadásul tett olyan kijelentéseket, miszerint hajlandó lenne a párbeszédre. Ennek elmaradása azonban ismételten előhozta a feszültség növelését célzó észak-koreai stratégiát, 2017 nyarára pedig a folyamatos erődemonstrációk és a kölcsönös fenyegetőzések már-már a háború lehetőségét vetítették előre.

Az USA által Dél-Koreába és Japánba telepített rakéták kiváltották Kína és Oroszország rosszallását.

Kim Dzsong Un húga vezette a téli olimpiára érkezett észak-koreai küldöttséget.

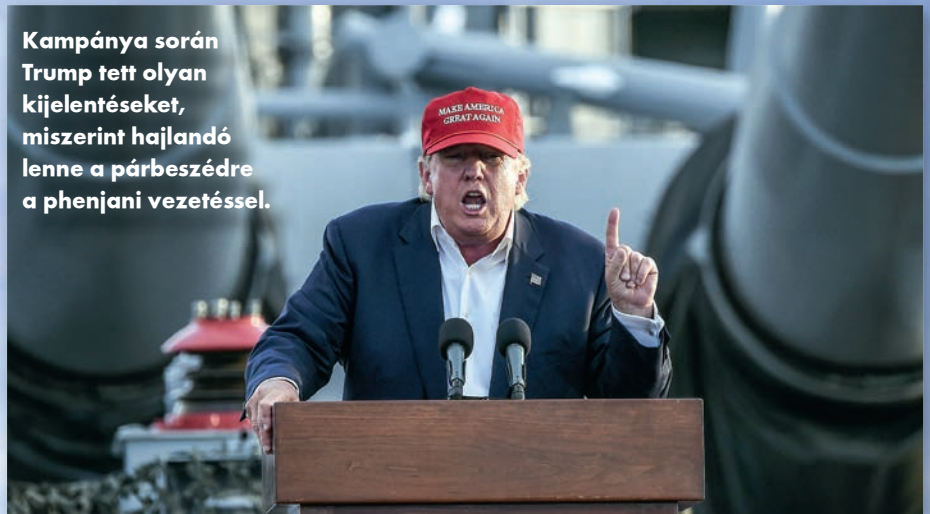
Mindeközben fontos változás történt a dél-koreai belpolitikában, amely már kezdettől fogva magában hordozta az enyhülés lehetőségét. 2016 decemberében – egy csúfos botrányorozatot követően – a szöuli törvényhozás bizalmatlansági indítvánnyal felfüggesztette a konzervatív Pak Gün Hje elnökasszony jogainak gyakorlását, majd 2017 tavaszán előrehozott választásokra került sor, amelyen Mun Dzse In diadalmaszkodott. A 2017 májusában hivatalba lépett új államfő, szellemi elődjéhez, a néhai Ro Mu Hjon elnökhöz hasonlóan kiemelt prioritásként tekintett az Észak-Koreához fűződő viszony alakulására – mutat rá a szakértő.

BONYOLULT HELYZET

Az új szöuli kormányzat nehéz időszakban vette át az ország irányítását, ugyanis az amerikai–észak-koreai kötélhúzás alakulása lehetetlenné tette a tervezett párbeszéd azonnali megindítását. 2017. augusztus 15-én elmondott beszédében Mun Dzse In elnök kimondottan a Trump-adminisztrációnak címezve kijelentette, hogy kizárólag Dél-Koreának van joga dönteni háború és béke kérdéséről a térségben.

2017 őszére rendkívül összetett és bonyolult helyzet állt elő: az Egyesült Államok folyamatosan azt próbálta elérni Kínánál és Oroszországnál, hogy gyakoroljanak nyomást Észak-Koreára az erődemonstrációk felfüggesztése érdekében. Ezzel párhuzamosan az USA olyan rakétavédelmi rendszert telepített Dél-Koreába és Japánba, amellyel nagymértékben sértette Kína és Oroszország érzékenységét. Bár az

Kampánya során Trump tett olyan kijelentéseket, miszerint hajlandó lenne a párbeszédre a phenjani vezetéssel.

ENSZ Biztonsági Tanácsában ez a két állam is megszavazta az Észak-Koreával szembeni gazdasági büntetőintézkedéseket, az Egyesült Államok által remélt Phenjan-ellenes nemzetközi egységfront nem jött létre, sőt, inkább a klasszikus hidegháborús frontvonalak kezdtek viszszatérni.

Kétségkívül enyhülést hozott a félsziget két államának viszonyában a 2018. februári téli olimpia, melyet a dél-koreai Phoingcschang városa rendezett meg. A sportesemény megnyitóján magas rangú észak-koreai küldöttség vett részt, amelyet Kim Jo Dzsong, az elsőszámú vezető húga, valamint Kim Jong Nam veterán funkcionárius, egykori külügyminiszter, a Legfelsőbb Népi Gyűlés elnöke vezetett. A látogatással tulaj-

donképpen egy csúcstalálkozó valósult meg, ami új fejezetet nyitott a két koreai állam kapcsolatában – von mérleget elemzésében Csoma Mózes.

Az események pedig ezt követően boszorkányos gyorsasággal követték egymást: 2018. március 5-én Mun Dzse In államfő megbízásából a dél-koreai hírszerzés vezetője és kísérői Phenjanba utaztak, ahol tárgyalásokat folytattak Kim Dzsong Unnal. Ez volt az első alkalom, hogy 2011 decemberében történt hatalomra jutása óta a phenjani vezető tárgyalóküldöttséget fogadott a félsziget déli részéről. A találkozót követő napon kiderült, hogy a két koreai állam április végén Panmindzsonban megrendezi a megosztott félsziget történetének harmadik csúcstalálkozóját; erre aztán 2018. április 27-én valóban sor is került.

Az atomtöltet hordozására is alkalmasnak tartott észak-koreai interkontinentális ballisztikus rakéta kísérleti indítása.

HELIKOPTERCSERE

Az amerikai tengerészgyalogság átvette első Sikorsky CH-53K King Stallion nehéz szállítóhelikopterét, amely a most használt CH-53E Super Stallion-ökhöz képest háromszor akkora terhet (16 329 kilogrammot) képes külső súlyként célba juttatni. Mindezt úgy, hogy az elődjével összehasonlítva az új gép méretei nem változtak. A tervek szerint legalább 200 darab CH-53K érkezik a tengerészgyalogsághoz. Az első – 1689021-es gyári számú – géppel a hadrendbe állítás előtt szükséges logisztikai és üzemeltetési teszteleket hajtják végre az Észak-Karolina szövetségi államban található New River támaszponton. A tervek szerint a következő King Stalliont 2019 elején adják át.

dvidshub.net

JÖHET A HETEDIK

A BAE Systems 3,2 milliárd dolláros megrendelést kapott a nukleáris meghajtású Astute-osztály hetedik hajójának megépítésére. A brit királyi haditengerészetnek készülő 7700 tonnás vízkiszorítású, 97 méter hosszú és 11,3 méter széles vadász-tengeralattjáró a HMS AGINCOURT nevet kapja, Rolls Royce PWR reaktor hajtja meg, fő fegyverzete pedig hat 533 milliméteres torpedóvető cső lesz. Ezekből a hajók és tengeralattjárók ellen a brit fejlesztésű Spearfish típusú torpedók, míg a szárazföldi célpontokkal szemben az amerikai Tomahawk Block IV cirkálórakéták indíthatók. Az Astute-osztályból eddig hármat vett át a szigetország haditengerészete, további három egység építése jelenleg is zajlik.

UPI

LOPAKODÓ EGYENRUHA?

Az amerikai hadsereg a harctéri radarrendszerek ellen védelmet nyújtó egyenruhákat szeretne hadrendbe állítani. A cél egy olyan uniformis kifejlesztése, amely a leggyakrabban használt Ku- és X-sávú, kis hatótávolságú, szárazföldi hadszíntér-figyelő radarok elől elrejtí a katonát. Emellett persze számos más követelménynek is meg kell felelnie: legyen strapabíró, légáteresztő, antibakteriális, jól bírja a huzamos ideig történő hordást. A viselet számára a szélsőséges időjárási körülmények sem jelenthetnek akadályt, így például a nedves, párás trópusi levegő, a mínusz 35 vagy a plusz 52 Celsius-fokos hőmérséklet. Az új szuperruha hadrendbe állításának határidejét egyelőre nem jelölte meg.

taskandpurpose.com

HOLLAND MODERNIZÁCIÓ

A legmodernebb, AH-64E Guardian változatnak megfelelő fejlesztési programon esik át a holland királyi légierő 28, Maliban és Afganisztánban sokat repült AH-64D Apache Longbow harci helikoptere. A döntést az amerikai modernizációs programmal összhangban hozták: így a két NATO-tagállam azonos gépeket használhat egészen a 2050-es évekig – legalábbis a jelenlegi tervek szerint. A holland átépítés során erősebb, T700-GE-701D típusú hajtóműveket, új hajtásláncot és forgószárnyakat kapnak a helikopterek, de cserélik az avionikai, felderítő, tűzvezető és kommunikációs rendszereket is. A 2021–2025 között végrehajtandó projekt teljes költségvetése elérheti az egymilliárd eurót.

FlightGlobal

VÍZEN A TYPE 001A

Május 13-án kihajózott a kínai népi haditengerészet leendő második, hagyományos meghajtású repülőgéphordozója. A hajó alapvetően az Ukrajnától kalandos úton vásárolt, majd modernizált és hadrendbe állított LIAONING-ra hasonlít: nem rendelkezik gőz- vagy elektromágneses katapulttal, helyette a repülőfedélzet elején „sísánc” segíti a gépek magasba emelkedését. Az egyelőre csak Type 001A típusjelzést kapott egységet Kínában tervezték és építették. A szárazdokkban folyó építkezéstről készült első műholdképek még 2015 márciusából származnak. Arról nincs információ, hogy az új, jelenleg félkész hordozó mikor állhat hadrendbe.

USNI

LÉGVÉDELMI FEJLESZTÉSEK

Az amerikai hadsereg 144, légvédelmi feladatokra specializált Stryker 8×8-as páncélozott harcjárművet vásárol. A tervek szerint AGM-114 Hellfire II vagy FIM-92 Stinger irányított rakétákkal, illetve nehézgéppuskákkal vagy gépágyúkkal felszerelt járművek 2020-tól Európában is szolgálatot teljesítenek majd, csapatlégvédelmi feladatkörben. A NATO harcképességét megerősítő lépés során helikopterek és távolról irányított felderítőgépek (drónok) ellen hatékony fegyverzettel felszerelt változatok érkeznek a kontinensre.

warisboring.com

MEGEMLÉKEZÉS ► IRAKBAN

Az MH Iraki Kiképzés-biztosító Kontingens (MH IKBK) 6. váltása ünnepélyes keretek között emlékezett meg a honvédelem napjáról. Az ebből az alkalomból rendezett állománygyűlésekre meghívták dr. Vezekényi Csabát, Magyarország erbili főkonzulját, a Katonai Öszszekötő Hivatal képviselőjét, a Kurdisztáni Kiképzés-koordináló Központ (Kurdistan Training Coordination Center – KTCC) koalíciós partnereinek rangidős képviselőit, valamint a Base Operation Support parancsnokát és vezénylőzászlósát. Az ünnepség kezdetén a katonák közösen elénekelték a Himnuszt, majd a kontingensparancsnok, illetve a főkonzul mondott beszédet, méltatva a dicső elődök és a mai honvédség katonáinak szerepvállalását, helytállását.

Kép és szöveg: MH IKBK 6.

BRÜSSZELI ► MEGNYITÓ

Május 17-én a brüsszeli Balassi Intézetben megnyílt a 170 éves a Magyar Honvédség című vándorkiállítás. A rendezvényre meghívást kaptak a NATO és az EU katonai bizottságainak tagjai, elnökei és elnökhelyettesei, a NATO műveleti és transzformációs parancsnokainak brüsszeli képviselői. Beszédében dr. Orosz Zoltán altábornagy, az MH Katonai Képviselő Hivatal (MH KKH) vezetője méltatta az esemény jelentőségét és kiemelte a történelmi hagyományok megőrzésének fontosságát. Ezt követően a kiállítást Nagy Zoltán, Magyarország belgiumi nagykövete nyitotta meg. Ugyanezen a napon a fennállásának 20. évfordulóját nemrég ünneplő MH KKH – a NATO 1967-től működő „régii” parancsnokságáról – átköltözött az új NATO-székházba.

Kép és szöveg: Mayer Tibor alezredes

FONTOS ► BEOSZTÁSBAN

Szeptembertől Bogdán Tibor főtörzszászlós lesz a NATO Szövetséges Transzformációs Parancsnokság vezénylőzászlósa. A Magyar Honvédség 2003 és 2011 közötti vezénylőzászlósát személyesen Denis Mercier vezérezredes, transzformációs főparancsnok választotta ki a beosztásra. Bogdán főtörzszászlós tanári alapidplomával rendelkezik, jól ismeri a NATO oktatási és képzési rendszerét, illetve a nemzetközi vezetők továbbképzését: korábban tanfolyamigazgatóként és oktatóként szolgált a NATO oberammergau-i iskolájában. Beosztását Jack Johnson Jr. főtörzszászlóstól veszi át.

*Honvedelem.hu
Fotó: archív*

Elbúcsúzott a Szarajevóban szolgáló békefenntartó katonáktól Szpisják József dandártábornok, az EUFOR törzsfőnöke. Az egyéves külszolgálatát befejező tábornok megköszönte az EUFOR-parancsnok és a törzs támogatását, valamint a kiváló együttműködést a helyi haderő vezetőivel. A misszió új törzsfőnöke, Horváth Gábor dandártábornok beszédében elmondta: készen áll a feladatra, egyúttal biztosította a misszió parancsnokát, hogy sikeres lesz a közös munka. A ceremónia keretében Horváth Gábor dandártábornok átvette az Európai Unió zászlaját Martin Dorfer vezérőrnagytól, az EUFOR parancsnokától.

Honvedelem.hu

Fotó: MH EUFOR Kontingens

◀ TÖRZSFŐNÖK-VÁLTÁS

Mihóczy Zoltán vezérőrnagy, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság megbízott parancsnoka és dr. Cser-Palkovics András, Székesfehérvár polgármestere látogatást tett az MH EUFOR Kontingens 22. váltásánál, a szarajevói Butmir táborban. A delegációt Horváth Gábor dandártábornok, az EUFOR törzsfőnöke, Könczöl Ferenc ezredes, a szarajevói NATO-parancsnokság törzsfőnöke, valamint Megtért István alezredes, kontingensparancsnok fogadta. A látogatók

megismerkedtek a Butmir táborral, és találkoztak a kontingens magyar állományával, akik éppen a honvédelem napi sportrendezvényüket tartották.

Pesti Gábor őrnagy; fotó: Vizinger Diána hadnagy

◀ LÁTOGATÁS SZARAJEVÓBAN

Megtörtént a parancsnoki átadás-átvétel a Camp Maréchal de Lattre de Tassigny táborban, Koszovóban. A feladatokat Paor József alezredes vette át Szép Károly alezredestől. A Novo Seló-i táborban 14 nemzet katonái szolgálnak, a legnagyobb létszámú alegység az MH KFOR Kontingens 18. váltásáé. Magyar békefenntartókból áll a KFOR-parancsnok közvetlen alárendeltségébe tartozó KFOR Harcászati Tartalék Zászlóalj is. A táborparancsnok felelőssége többek között a vezetés-irányítás, az őrzés-védelmi és biztonsági feladatok megszervezése, valamint a tábor infrastrukturális üzemeltetése.

Horváth Gábor hadnagy; fotó: MH KFOR Kontingens

◀ ÚJ PARANCSNOK

Tiger Meet 2018

MINDIG VAN VALAMI ÚJ...

HIBA LENNE AZT HINNI: CSINOSRA PINGÁLT „TIGRISES” GÉPEK TALÁLKOZÓJA ZAJLOTT CSUPÁN LENGYELORSZÁGBAN MÁJUS 14. ÉS 25. KÖZÖTT. A KÉTSÉGGKÍVÜL LÁTVÁNYOS FESTÉSŰ REPÜLŐKKEL UGYANIS KŐKEMÉNY MUNKÁT VÉGEZTEK MIND A HAJÓZÓK, MIND A MŰSZAKIAK.

Az Észak-atlanti Szerződés Szervezete 1961 óta rendezi meg évente a Tiger Meet elnevezésű találkozót, amelyen a tagállamok légi erőinek „tigrises” századai vehetnek részt. A kezdetben sokkal inkább az ismerkedésről, a közös rekreációs tevékenységekről szóló összejövetelek nem csak méretükben és a résztvevő alakulatok, repülőgépek számában nőttek óriásit. Legalább ekkora változás történt az elmúlt évtizedek alatt a szakmai munkát illetően is: ma már egy kifejezetten összetett, akár 60–80 repülőgépet egyszerre mozgó légi hadgyakorlat-sorozattá vált a Tiger Meet. AZ MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázis 1. Puma harcászati repülőszázadának JAS-39EBS HU vadászbombázói, s persze a Repülőművelési Főnök-

6. vadászpilóta-százada az amerikai gyártmányú Lockheed Martin F-16C/D Block 52+ Jastrzab típusú repülő, amely a NATO legmodernebb vadászbombázói közé tartozik.

NAGYBAN AZ IGAZI

– A nagyjából kéthetes, közös műveletet több hónapnyi tervezés és számos konferencia előzte meg – tudtuk meg Ványik Attila alezredestől, a harcászati kiképző repülőszázad parancsnokától, aki egyben a kiutazott kontingenst is vezette.

Szükség is volt az alapos felkészülésre – nem csupán a hajózók, de a műszakiak és a logisztika területén –, hiszen zsúfolt program várt a résztvevőkre. A felszállások során jellemzően összetett légi műveleteket oldottak meg, egy elképzelt, de a valóságot megközelítő forgatókönyv szerint tevékenykedtek a földön és a levegőben egyaránt. Vörös- és

ség, illetve a Dongó század pilótái is, 2009-ben csatlakoztak a „NATO-ragadozók” csoportjához – 2014 óta pedig immáron teljes jogú tagjai a klubnak.

2018-ban Lengyelországban, a Poznań-Krzesiny melletti 31. taktikai légibázison gyűltek össze a résztvevők. Persze itt is laknak „tigriscsikos” gépek: a légierő

Tősér Péter őrnagy a Tiger Meet gyakorlat idején ezzel a géppel repülve ünnepelte 38. születésnapját.

Kékcország csapatai között dinamikus, a már végrehajtott feladatok eredményei szerint változott az erőegyensúly: ennek megfelelően a pilóták sikeres csapásmérései alapvetően befolyásolták a másnapi „menetrendet”. Persze minden felszállást komoly felderítő- és tervezőmunka előzött meg: a célpontok száma, jellege, védelme határozta meg, hogy hány repülőgépre lesz szükség az eredményes misszióhoz.

A siker egyik kulcsa az „ellenséges” erők méreteinek és képességeinek pontos ismerete. A Gripenek fedélzetén a fenyegetéseket tartalmazó adatbázis folyamatos frissítése,

aktualizálása az állománnyal kiutazott elektronikai hadviselési szakértő feladata volt. Pontos tudnia kellett a pilótának azt is, hogy hol és milyen megsemmisítési zónák találhatók. Ha ugyanis egy „vörös” vagy egy „kék”

természetesen az, hogy valamennyi pilóta eljusson az ilyen és ehhez hasonló hadgyakorlatokra.

– Idén tíz hajózóval képviseltük magunkat Lengyelországban. A magyar csapat alkalmas volt minden felmerülő – légi és földi célpontok elleni – feladat végrehajtására. A tapasztalatok alapján kijelenthető: nincs okunk szégyenkezésre. Fontos lenne ugyanakkor minden hajózókat eljuttatni a spanyolországi Albacete

gép berepült egy ilyenbe, akkor a kiértékelésen „fehérré” változott át, ezzel jelölve a (természetesen csak virtuális) lelövést.

Az előkészületekkel kapcsolatban Ványik alezredes elmondta, hogy a kiutazó hajózóállomány kiválogatása során figyelemmel kellett lenni az alapfeladatok, a mindennapi munka ellátására is, hiszen a Tiger Meet alatt folyamatosan biztosítani kellett a légtérvédelmi készségi szolgálatot Kecskeméten, oltalmazva Magyarország és Szlovénia légterét. A cél

repülőterén működő Tactical Leadership Programme-ra (TLP) is, amely a taktikai vezetői képességeket erősíti a pilótákban. 2017-ben két hajózó a kéthetes elméleti felkészítésen, másik két fő pedig az ezt követő, négyhetes repülő kiképzésen vehetett részt – magyarázta a parancsnok.

Ványik Attila úgy véli: mindeelőtt a más országokkal végzett közös munkából fakadó tapasztalatok emelhetők ki a csaknem kéthetes

hasonlóképp értékelték munkánkat a partnerek is: visszajelzéseik szerint a magyar pilóták magas színvonalon hajtották végre a feladatokat.

FONTOS HÁTTÉRMUNKA

A sikeres felszállások mögött mindig kemény földi kiszolgálómunka áll:

lengyelországi gyakorlat eredményei közül.

– Emellett persze fontos és emlékezetes élményt jelentett igazán nagy, 60–80 gépes kötelék tagjaként repülni, illetve feladatokat végrehajtani. A nemzeti különbségek ellenére a résztvevők ütőképes csapatként, a kitűzött célokért közösen harcoltak. Ez pedig a tapasztalatokon túl sikerélményeket és persze nagy önbizalmat is adott, bebizonyosodott, hogy képesek vagyunk erre is – summázta az alezredes, hozzátéve, hogy

ezt már Szabó Tamás őrnagy, a repülőműszaki zászlóalj vezető mérnöke mondta el. A műszakiaknál is hónapokkal korábban, a tervezőkonferenciákkal kezdődött a felkészülés. Ezek során nyílt mód felmérni, megismerni azokat a körülményeket, amelyek majd a gyakorlaton várják a gépek biztonságáért és hadrafoghatóságáért felelős szakembereket. Az információk birtokában lehetett aztán összeállítani, készletezni az eszközöket, be rendezéseket, alkatrészeket, amelyek végül eljutottak Lengyelországba.

– A korábbi tapasztalatok alapján a magyar szakemberek már rendelkeznek egy „alaplistával”, amelyet természetesen az adott gyakorlat jellegének és helyszínének, a fogadó ország infrastruktúrájának vagy épp az időjárásnak megfelelően célszerű aktualizálni – jegyezte meg az őrnagy, aki szintúgy hangsúlyozta, hogy Kecskeméten a készütségi és a kiképzési feladatokat a kitelepülé-

sek ideje alatt is ellátta az állomány, magyarul: az ezekhez szükséges munkálatok zavartalan elvégzését műszaki téren is biztosítani kellett.

Egy kitelepülés során persze valamennyi eshetőségre soha nem lehet tökéletesen felkészülni: a tapasztalatok azt mutatják, hogy mindig történhetnek váratlan dolgok, 12 évnyi üzemeltetés után is tudnak újat mutatni a Gripenek. Egyfajta kompro-

misszum született tehát a kiszállítandó eszközöket, berendezéseket illetően, ugyanakkor nélkülözhetetlen volt egy állandó utánpótlási vonal fenntartása is: ezáltal műszaki meghibásodás miatt egyetlen felszállást sem kellett elhalasztani a Gripenekkel.

– Mindehhez persze kellett némi előrelátás is: azokat a naptári időhöz vagy a repült, illetve az üzemeltetett órákhoz kötött kötelező vizsgálatokat, amelyek épp a Tiger Meet alatt lettek volna aktuálisak a feladatra kijelölt gépeken, még itthon elvégez-

ték. S persze egyfajta rugalmasságra is szükség volt, például egy gépcserével sikerült megelőzni azt, hogy a már előre látható, nagyon bonyolult karbantartást Lengyelországban kelljen végrehajtani. E Gripen helyett tehát egy másik repült a Tiger

Meet-re, ahol aztán minden feladatot sikerült is teljesíteniük a gépeknek és a hajózóknak egyaránt – zárta beszámolóját Szabó Tamás őrnagy.

NATO-TANFOLYAM A MAGYAR KÖZPONTBAN

Az MH Civil-katonai Együttműködési és Lélektani Művelési Központban (MH CKELMK) került sor a NATO Civil-katonai Együttműködési Kiválósági Központ (NATO Civil-military Cooperation Centre of Excellence) által szervezett kéthetes alap- és emelt szintű törzsgyakorlásra. A kurzus a missziós feladatok ellátására készítette fel a résztvevőket, akik megismerhették a CIMIC-tevékenységet, illetve többnemzeti környezetben is gyakorolhatták a törzstiszti teendőket. Az amerikai, holland, magyar, német és román oktatók által tartott tanfolyamot összesen húszan végeztek el. A záróünnepségen Szilágyi Csaba ezredes, az MH CKELMK parancsnoka a szervezők és a résztvevők munkáját megköszönve elismeréseket adott át.

Honvedelem.hu; fotó: Szabó Lajos

HAT ORSZÁG LÉGTERÉN ÁT

Hazánkat az MH 86. Szolnok Helikopterbázis harminc katonája és két Mi-17-es helikoptere képviselte az Európai Védelmi Ügynökség által rendezett Hot Blade 2018 elnevezésű többnemzeti helikopteres gyakorlaton, a portugáliai Beja városában. Az áttelepülés során 2954 kilométert, közel 14 órát repültek a magyar forgószárnyasok: hét fel- és leszállással átszelték Szlovéniát, Olaszországot, Monacót, Franciaországot és Spanyolországot. Portugáliában már várták a gépeket a kiszolgáló és támogató alegységek, amelyek korábban megérkeztek egy An-26-ossal. A repülési teljesítmény történelminek nevezhető, hiszen eddig kötelékben magyar helikopterek nem tettek még meg ekkora távolságot.

Kép és szöveg: Juhász Mariann zászlós

TISZTJELÖLTEK FELKÉSZÍTÉSE SZOLNOKON

ENSZ békeművelési alapfelkészítésen vett részt a Nemzeti Közsolgálati Egyetem huszonnégyszázötven honvéd tisztjelöltje az MH Béketámogató Kiképző Központban. A foglalkozások a békefenntartói eljárások tantárgy keretében zajlottak: a másod- és harmadéves, katonai logisztika alapszakos hallgatók a legfontosabb békeművelési eljárásokkal és technikákkal ismerkedtek meg. A felkészítés során egyebek mellett elsajátították a menetbiztosítás alapjait, az ellenőrző-áteresztő és a megfigyelőpontok telepítésének, üzemeltetésének szabályait, gyakorolták a tárgyalástechnikát, valamint az együttműködést a tolmácsokkal. A hallgatók a zárófeladatukat egy komplex járőrgyakorlat keretében, fegyvertelen ENSZ katonai megfigyelőként hajtották végre.

Kép és szöveg: Kelemen Ilona

EGYLEVEGŐS ÚSZÁS

Égylevegős úszást is gyakoroltak az MH 1. Honvéd Tűzszerész- és Hadihajós Ezred (MH 1. HTHE) katonabúvárai a tavaszi kiképzési foglalkozások részeként az MH 86. Szolnok Helikopterbázison, illetve a Lupa-tónál. Ezek a merülések arra készítik fel a búvárokat, hogy egy esetleges veszélyhelyzetben tovább bírják a víz alatt, emellett növelik a vízbiztonság-érzetet. A foglalkozások során a full-face könnyűbúvár-készülékkel ugyancsak dolgozhattak a katonák; a kommunikációs eszközökkel is ellátott felszerelésben gördülékenyebb a búvárok és a parti személyzet együttműködése. A többnapos kiképzés során a búvárcsoport új tagjai szintén megismerkedhettek a katonák által használt felszerelések kezelésével, védett és nyílt vízben egyaránt.

Dr. Markovics Zita főhadnagy; fotó: MH 1. HTHE búvárcsoport

SAKKIKÉPZÉS MÁLYIBAN

Háromnapos szakkiképzést tartott az MH Geoinformációs Szolgálat (MH GEOSZ) a Mályi Kiképzési, Oktatási és Regeneráló Központban. A rendezvényre az ország számos alakulatától érkezett térképész és meteorológus katonák először tereptani előadásokat hallgattak. A gyakorlati foglalkozásokon – a HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft.-nek köszönhetően – a résztvevők megismerkedhettek a legmodernebb, nagy pontosságú geodéziai műszerekkel. A most megszerzett tudás nélkülözhetetlen lehet például a libanoni UNIFIL-misszióba készülő katonák számára. A meteorológiai állomány felkészítését az MH GEOSZ mellett a katonai repülőterek szakemberei is segítették.

Honvedelem.hu; fotó: MH GEOSZ

ESKÜTÉTEL SZENTENDRÉN

Több mint száznegyven katona tett honvédesküt az MH Altiszti Akadémián. Az ünnepségen a március 5-én, illetve az április 9-én bevonult szerződéses légénységi állományú katonák, valamint pályakezdő tisztek mondták el fogadalmukat. Bozó Tibor dandártábornok, az MH Altiszti Akadémia parancsnoka beszédében kiemelte: a Mecséry János Kiképzőzászlóalj állománya áldozatos munkával az elmúlt közel három hónapban megteremtette azt a szilárd alapot, amire az alakulatok felépíthetik az újonnan érkező katonák beosztásához szükséges tudást. Az eskü szövegét Polinger Ákos honvéd mondta társai előtt.

*Kép és szöveg: Duruczné
Téglás Dóra főhadnagy*

KIÉRDEMELT EMLÉKEZET

Hőseinknek köszönhető, hogy – a költő szavaival élve – ma is „Él nemzet e hazán.” Ha továbbra is meg akarjuk őrizni magyarságunkat, ma is tennünk kell érte – hangsúlyozta dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter a magyar hősök emlékünnepé alkalmából tartott megemlékezésen, Pákozdon. A Katonai Emlékparkban mondott beszédében a tárcavezető úgy fogalmazott: ha végigtekintünk hazánk történelmében, láthatjuk, hőseink, katonáink mennyi áldozatot hoztak azért, hogy ma békében élhessünk. „Megérdemlik, hogy emlékezzünk rájuk, mert sokan közülük a legdrágábbat, az életüket adták nemzetünk szabadságáért. Ugyanakkor emlékeztetnünk kell a jelenkor generációit is arra, hogy ma ugyancsak tennünk kell hazánk biztonságáért” – mutatott rá a honvédelmi miniszter.

Kép és szöveg: Kálmánfi Gábor

TOVÁBB NŐ A HONVÉDELMI KÖLTSÉGVETÉS

A honvédelmi költségvetés 2024-re megduplázódik, de már jövőre is jelentősen több forrás juthat erre a célra – jelentette ki Németh Szilárd, a Honvédelmi Minisztérium parlamenti államtitkára a közszolgálati televízió műsorában. A növekedő forrásokat a hadsereg korszerűsítésére fordítják: a Zrínyi 2026 honvédelmi és haderő-fejlesztési program keretében modernizálják a műszaki eszközöket, a fegyverrendszereket, a katonák felszerelését, és beindítják a hazai fegyvergyártást. „A program a katonákat helyezi a középpontba, hiszen a modern fegyverek nélkülük semmit sem érnek. Az ország védelmében számítunk az elkötelezett civilekre is, számukra lehetőség a területvédelmi elven szerveződő tartalékos rendszer” – hangsúlyozta a tárca parlamenti államtitkára.

Kép és szöveg: honvedelem.hu/MTI

FONTOS FELADAT A TOBORZÁS

A toborzás nagyon fontos feladat, nem lehet elég korán elkezdeni – emelte ki a Honvédelmi Minisztérium honvédelmi államtitkára az M1 aktuális csatorna műsorában. Szabó István megjegyezte: különböző eszközöket állítottak csatasorba, hogy minél korábban, már iskolás korban meg tudják szólítani a honvédelem iránt érdeklődő fiatalokat. Ilyen például a Katonasuli-program, a kadétprogram, és ezt a célt szolgálják a honvédelmi táborok is, amelyekben az idén nyáron csaknem 1200 gyermeket táboroztat a honvédség. Szabó István beszélt arról is, hogy az általa vezetett honvédelmi államtitkárság új szervezeti egység a tárcánál, s főként olyan szakmai területek kerülnek az alárendeltségébe, amelyek a Magyar Honvédség jövőjéért felelnek.

Kép és szöveg: honvedelem.hu

„VÉGAKARATUK A BÉKE VOLT”

Ma azokra a magyar katonákra emlékezünk, akik más nemzetek szabadságának és békéjének érdekében végezték munkájukat – hangsúlyozta Korom Ferenc altábornagy, a Honvéd Vezérkar főnöke, a magyar békefenntartók napja alkalmából megtartott ünnepségen, Pákozdon. „Végakaratuk a béke volt – hirdeti magasztos őszinteséggel és egyszerűséggel a Békefenntartók Emlékművén a márványtábla, amely a békefenntartás során hősi halált halt katonák neveit sorolja fel 1897-től napjainkig” – mondta a Honvéd Vezérkar főnöke, majd rámutatott: a nemzetközi békefenntartás, a válságkezelés a Magyar Honvédség nemzeti feladata, ami azt jelenti, hogy legalább annyira fontos nemzeti érdekeink érvényesítése szempontjából, mint a határainkon belüli tevékenység.

Kép és szöveg: Kálmánfi Gábor

KATONAI ATTASÉK A HONVÉDKÓRHÁZBAN

A Budapesten akkreditált véderő-, katonai és légügyi attasék ellátogattak az MH Egészségügyi Központba (MH EK). A delegációt Kun Szabó István vezérőrnagy, az MH EK parancsnoka fogadta. A központ szervezeti felépítéséről és feladatrendszeréről dr. Kopcsó István orvos dandártábornok, a Magyar Honvédség egészségügyi főnöke tartott prezentációt. Dr. Muzsay Ildikó orvos ezredes a Honvédkórház működési és ellátási rendszerét ismertette, dr. Zacher Gábor főorvos a Sürgősségi Centrumot, dr. Timár Mihály orvos ezredes pedig a Járóbeteg Szakrendelő Intézetet mutatta be a katonadiplomátáknak, akik a program végén az intézmény helikopterleszálló-platformját is megtekintették.

Kép és szöveg: Faragó Fanny

V4-ES KONFERENCIA A KIKÉPZÉSRŐL

Magyarország aktuális V4-elnöksége alatt immáron második alkalommal adott otthont a V4 kiképzési, oktatási és gyakorlatokat szinkronizáló konferenciának (V4 Training, Education and Exercise Synchronization Conference), amelyen a visegrádi országok katonai kiképzési és oktatási szakemberei találkoztak. A tanácskozás résztvevői egyebek mellett áttekintést kaptak az elnökségünk alatt elvégzett munkáról, egyeztették a 2018–2022 között tervezett, közös rendezésű gyakorlatok, kiképzések feladatait, és megbeszéltek a kidolgozás alatt álló V4 egyéni kiképzési katalógussal (V4 Individual Training Catalogue) kapcsolatos további teendőket. Az oktatás területén a négy ország szakemberei tapasztalatot cseréltek saját katonai oktatási és képzési rendszerükkel kapcsolatban is.

Nagy Róbert alezredes; fotó: Rác Tünde

A bajtársi összetartozás ünnepe

LUDOVIKA FESZTIVÁL

ISMÉT A FŐVÁROS VIII. KERÜLETÉBEN TALÁLHATÓ ORCZY-PARK ADOTT OTTHONT A SZÁZNAPOS ÜNNEPSÉGNEK, AMELYET A CIVIL-KATONAI KAPCSOLATOK ERŐSÍTÉSÉNEK JEGYÉBEN IMMÁR KILENCEDIK ALKALOMMAL RENDEZTEK MEG LUDOVIKA FESZTIVÁL NÉVEN.

A száznapos ünnepség történetét kutatva egészen a 18. századig kell visszanyúlnunk: ekkortól kezdve tartottak ezer, illetve ötszáz napos ünnepséget az egykori Habsburg Birodalom, majd az Osztrák–Magyar Monarchia tisztképző intézményeiben, így a működését 1872-ben megkezdő Ludovika Akadémián is. Ez nem volt más, mint a hallgatók és az oktatói állomány közös vacsorája, amelyre a tisztjelöltek avatása előtt ezer, illetve ötszáz nappal került sor. E gyakorlatnak aztán a Monarchia széthullása vetett véget. A világháborús vereség után önállóvá vált Magyarországon 1919 második felére stabilizálódott a belpolitikai helyzet, így ismét meg-

kezdődhetett a tisztképzés a Ludovika Akadémián, amelynek működését az 1922. évi X. törvényben szabályozták. Ezt követően, egészen pontosan 1924-ben, elevenítették fel a végzősök és az oktatók közös vacsorájának hagyományát – mégpedig az augusztus 20-i tiszttavatás előtt éppen száz nappal. Innen eredeztethető a rendezvény

neve: száznapos ünnepség, amelynek célja a bajtársi összetartozás szellemének erősítése volt.

A rendezvény történetében a második világháború után hosszabb szünet jött: a hagyományoknak megfelelő programra – azaz a végzős hallgatók és oktatóik közös vacsorájára – 2009. május 15-én került ismét sor, immár a

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen. A következő évre az alapvetően házi ünnepség a civil-katonai kapcsolatok erősítésének jegyében nyílt eseménnyé alakult át, s azt Ludovika Fesztivál néven bonyolították le.

Az idei programokkal a Nemzeti Közszolgálati Egyetem elsősorban a 170 éves Magyar Honvédség előtt

tisztelgett, ezért kiemelt szerepet kaptak a hagyományörző egyesületek bemutatói. Az érdeklődők ezek mellett láthatták a Katasztrófavédelmi Intézet műszaki mentését, továbbá a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár, valamint az MH 86.

Szolonok Helikopterbázis bemutatóit. Délután a Veszprémi Légierő Zenekar jazzkoncertje szórakoztatta a látogatókat, akiket egész napos családi és gyermekprogramokkal is vártak a szervezők. Az eseményen a Magyar Honvédség számos alakulata is képviseltette magát statikus bemutatókkal.

Gyorsan, könnyen, bármilyen terepen

NINCS AKADÁLY

HASZNÁLATBA VETTE AZ MH 2. VITÉZ BERTALAN ÁRPÁD KÜLÖNLEGES MŰVELETI DANDÁR A NEMRÉG ÁTADOTT MRZR 4 TÍPUSÚ ULTRAKÖNNYŰ TAKTIKAI JÁRMŰVEKET. AZ AMERIKAI GYÁRTMÁNYÚ GÉPEKRŐL SZAKMAI KÖRÖKBEN ÚGY VÉLEKEDNEK, HOGY AZOK SZINTE BÁRMILYEN TEREPPEL MEGBIRKÓZNAK.

A szandaszőlősi repülőtér közelében található crossmotor-pályán gyakorolták a Polaris MRZR 4-esek vezetését az MH 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Műveleti Dandár katonái. Az egyhetes tanfolyam első felében a résztvevők elméleti oktatáson vettek részt, majd pedig – ahogy a jelenlévők is fogalmaztak – elemeire szedték a járműveket, hogy tökéletesen megismerhessék szerkezetüket.

Az amerikai Polaris Industries ultrakönnyű taktikai gépeinek legfontosabb célja, hogy minél gyorsabban, minél nagyobb távolságra képes legyen eljuttatni a különleges erők katonáit, történjen ez akármilyen terepen. A négy, illet-

ve hat fő szállítására alkalmas jármű maximális hatótávolsága körülbelül háromszáz kilométer. Kis átalakítással két, hordágyon fekvő sebesültet is képes szállítani. Mérete és egy tonna alatti tömege miatt mind belső, mind külső függesztett teherként szállítható légi járművek segítségével, de akár ejtőernyővel is kijuttatható a műveleti területre.

Kölcze Zsolt hadnagy, a dandár logisztikai szakaszának parancsno-

ka kérdésünkre válaszolva úgy fogalmazott: hétköznapi autóval meg sem próbálna olyan terepre indulni, ahol ezek a járművek könnyedén elmennek. Hozzátette: mindemellet a vezetési élmény kiváló, tökéletesen megfelel a katonai igényeknek. Mivel az MRZR 4 automata váltóval szerelt, a gépjármű kezelése nagyon egyszerű, a vezetőnek valóban „csak” arra kell koncentrálnia, hogy az autót az úton tartsa.

Gyakorlatoztak a tatai tüzérek

PUSZTÍTÓ TŰZESŐ

A „SZEM”, AZ „AGY” ÉS AZ „ÖKÖL” EGYÜTTES MUNKÁJAKÉNT JELLEMZIK A TŰZÉRSÉGI FELADATOK VÉGREHAJTÁSÁT A TATAI KATONÁK. A PUSZTÍTÓ TŰZESŐ 2018 ELNEVEZÉSŰ FOGLALKOZÁSSOROZAT KERETÉBEN KÉT HÉTEN KERESZTÜL GYAKOROLTÁK A 101. TŰZÉROSZTÁLY TAGJAI A ZÖKKENŐMENTES EGYÜTTMŰKÖDÉST.

A tatai MH 25. Klapka György Lövészdandár alegységének D-20-as ágyútarackjai szinte megállás nélkül tartották tűz alatt a bakonyi gyakorlótér kijelölt célterületét. Mint a 101. tüzérosztály megbízott parancsnokától, Bartók Barnabás őrnagytól megtudtuk, az alakulat löterén – annak méretei és sajátosságai miatt – éles löfeladatot nem tudnak végrehajtani ezekkel a haditechnikai eszközökkel, ezért ilyen alkalmakkor kitelepülnek a központi gyakorlótérre.

A foglalkozáson részt vettek a tüzérosztály megfigyelői is, akik figyelemmel kísérték a becsapódásokat,

és rádión további adatokat küldtek a D-20-asok kezelőszemélyzeteinek a lehető legpontosabb találatok érdekében.

Az alegység különböző részeinek együttműködéséről az egyik ütegparancsnoka, Száraz Csaba százados elmondta: mindenki számára egy a cél, hogy a gránát a kellő időben a jó helyre csapódjon be.

– A rendszer szemei a felderítők,

az agya a tűzvezető, aki meghatározza, rangsorolja a célokat, és kiadja a tűzparancsot, az ököl pedig maga a tűzlepcső, amely célba juttatja a gránátot – fogalmazott a százados.

Bartók Barnabás őrnagy szerint a pontosság terén büszkeségre okot adó eredményeket értek el a gyakorlat ideje alatt, mindössze a feladatok végrehajtásának gyorsaságán kíván javítani a későbbiekben.

TÚLÉLŐVERSENY

KÉTSZÁZAN VETTEK RÉSZT AZ IDEI MILITARY SURVIVAL RUN ELNEVEZÉSŰ RENDEZVÉNYEN. MAGYARORSZÁG LEGKEMÉNYEBB KATONAI FUTÓVERSENYÉN A GYŐZELEMHEZ MOST SEM VOLT ELÉG ÖNMAGÁBAN AZ ERŐ ÉS A KITARTÁS.

A stílusában és feladatainak jellegében egyedinek mondható versenyt a belga és a holland hadsereg tagjai találták ki. Az általuk szervezett megmérettéseken részt vevő magyaroknak köszönhetően honosodott meg itt-hon a Military Survival Run, vagyis a katonai túlélőfutás. Hazánkban 2011-ben, az MH Pápa Bázisrepülőtér és a Honvéd „Ezüst Nyíl” Sportegyesület jóvoltából rendezték

meg először ezt a kihívásokkal teli megmérettetést.

A rendezvény alap gondolata a kezdetektől fogva az volt, hogy az indulókat olyan komplex feladatok elé állítsa, amelyek teljesítéséhez nem elég csak az erő és az állóképesség, mert a résztvevők elméjét is próbára teszik.

Az akadályokkal tűzdelt menetvonal kialakítására kiváló terepet nyújtott a bázisrepülőtér területe. A laktanya szinte teljes egészén végig-

hiszen ezekért pontot vontak le.

Az idei Military Survival Run katonai futamán kétszázán álltak rajthoz. A csapatversenyben belga győzelem született, a második helyen az MH Pápa Bázisrepülőtér csapata zárt, a dobogó legelső fokára pedig a Terrorelhárítási Központ versenyzői állhattak. Egyéniben a

megmérettetés abszolút győztese a román Luci Vasile lett, aki nulla hibaponttal, egy óra huszonhat perc alatt teljesítette a pályát és a feladatokat. A magyarok közül Paksi Sándor százados, az MH Pápa Bázisrepülőtér katonája volt a legjobb, szintén nulla hibaponttal és egy óra harminckilenc perces idővel.

kígyózó tizenkét kilométeres pályán harminchárom komoly kihívást jelentő feladat várta a versenyzőket; az akadályok megépítésénél a szervezők kihasználták a bázis adottságait, így többek között vizes, meredek emelkedők vagy kötélből épített pályaszakaszok is szerepeltek az útvonalban, de bunkerben végrehajtandó feladat is várt az indulókra. Sajátosságai miatt magára a versenyre nem lehet teljesen felkészülni, ezért az akadályfutásban rutinos versenyzők sem mehettek biztosra. Győzelemre csak annak lehetett esélye, aki jól osztotta be az erejét, és az izommunka mellett teret hagyott a gondolkodásnak, a tervezésnek is.

Persze tévedés lenne azt hinni, hogy minden akadály leküzdését gondos elemzés előzhetett meg, ugyanis rendkívül fontos szerepe

volt az időfaktornak. A 33 akadályllyal tűzdelt 12 kilométeres távot ugyanis mindössze 210 perc alatt kellett teljesíteni. Tehát nemcsak a gyorsaság számított, hanem az is, hogy a versenyzők lehetőleg ne vétessenek hibákat egy-egy állomáson,

Tárt kapukkal várták a vendégeket Szolnokon

NYITOTT LAKTANYA

KÖZEL NÉGYEZER LÁTOGATÓT FOGADOTT A SZOLNOKI HELIKOPTERBÁZIS AZ ALAKULAT CSAPATÜNNEPÉHEZ KÖTÖDŐ TOBORZÓ NAPON. EZ VOLT AZ ELSŐ ALKALOM, AMIKOR A HELYŐRSÉGBEN DOLGOZÓK CSALÁDTAGJAI MELLETT AZ ORSZÁG SZÁMOS TELEPÜLÉSÉRŐL ÉRKEZŐ VENDÉGEK IS RÉSZT VEHETEK A KIS REPÜLŐNAPNAK BEILLŐ RENDEZVÉNY PROGRAMJAIN.

Tárt kapukkal várta a katonák munkája iránt érdeklődőket a „170 éves a Magyar Honvédség” programsorozat keretében az MH 86. Szolnok Helikopterbázis, az MH 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Dandár, valamint az MH 1. Honvéd Tűzszerész- és Hadihajós Ezred. Több ezren éltek a lehetőséggel; a regisztrált látogatókat gulyáságyúban főzött babgulyással is megvendégelték a szervezők. A gyermeknaphoz szintén kapcsolódó rendezvényre érkezőknek a bázis parancsnoka, dr. Koller József dandártábornok kívánt élményekben gazdag szórakozást.

– A Magyar Honvédségnél az elmúlt években jelentős fejlesztések, korszerűsítések történtek. Képességeink gyarapodását a civil társadalom is nyomon követi, bíznak a katonákban. Elismerik az ország biztonságát garantáló szolgálatukat, a külföldi missziókban tanúsított példás helytállásukat. Tudják, hogy bármilyen bajban, katasztrófhelyzetben számíthatnak a honvédség

segítségére. Meggyőződésem szerint ez is hozzájárult ahhoz, hogy érezhetően megnőtt a katonai pálya presztízse, egyre többen érdeklődnek a szerződéses és a tartalékos szolgálat iránt. Ennek ellenére be kell vallanom, amikor megkezdtük ennek a nyílt napnak a szervezését, nem számítottunk ennyi vendégre – mondta érdeklődésünkre Koller tábornok.

A hivatalos megnyitót követően egymást érték a programok. Tekintettel a gyermeknapra, először a Légierő Zenekar – Szolnok kedveskedett egy kimondottan a legkiseb-
bek számára összeállított műsorral a

vendégeknek, a Magyar Szablyavívó Iskola helyi tagjainak bemutatója után pedig Agárdi Szilvia könnyűzenei koncertje szórakoztatta a közönséget. Majd következett a nap leglátványosabb része, az MH 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Dandár katonáinak és a bázis ejtőernyőseinek bemutatója. A kecskeméti MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázis katonái nevében pedig Szatmári „Szatyi” László őrnagy egy Gripen kabinjából, parádés műrepüléssel üdvözölte a rendezvény résztvevőit. A levegőben látottakat Fidel „Castro” Ákos százados, helikoptervezető és Lázár Tibor őrnagy,

A helikopterbázis csapatünnepehez kötődő nyílt napon a legjobbak munkáját külön is megköszönték. Beosztásában huzamos időn át végzett kiemelkedő tevékenysége elismeréseként a Honvéd Vezérkar főnöke Nagyné Molnár Ibolya századosnak emléktárgyat, Csatári Zoltán alezredesnek és Bori Béla főtörzsőrmesternek emléklapot adományozott. Az MH Összhaderőnemi Parancsnokság megbízott parancsnoka emléktárgyat adományozott Bógyi Zsolt őrnagynak és Andrászi Zoltán főtörzsőrmesternek, Fehér István zászlós, Cseppentő Zsolt szakaszvezető munkáját pedig emléklappal köztötte meg.

a speciális ejtőernyős kiképzőcsoport parancsnoka kommentálta.

A nyílt laktanyai rendezvényre az MH Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokság megyei központjának toborzói is kitelepültek. A szerződéses, az önkéntes műveleti és területvédelmi tartalékos katonákkal szembeni egészségi, fizikai elvárásokról, a felvételt nyert ifjak járandóságairól és szolgálati körülményeiről, valamint a hivatásos altiszti és tiszt pálya jelöléséről Almási László őrnagy, központparancsnok és munkatársai tájékoztatták az érdeklődőket.

A legkisebbektől a nagyszülőkig mindenki talált valamilyen érdekes elfoglaltságot magának a nap folyamán. A statikus kiállításon a hely-

őrségben települt alakulatok fegyverzeti és technikai eszközei mellett az MH 1. Honvéd Tűzszerész- és Hadihajós Ezred katonáinak speciális védőruhája, illetve TELEMEX típusú könnyű felderítő robotja is nagy sikert aratott. A Honvéd Sportegyesületek Országos Szövetsége szervezésében pedig a légpuskákat és a mátrix pályát is bárki kipróbálhatta.

A kiállított helikoptereket, repülőgépeket, gépkocsikat és harcjárműveket belülről is meg lehetett ismerni; aki akart, „jelentkezhetett” pilótának vagy különleges műveleti katonának. A gyerekek éltek is a statikus bemu-

latók kínálta lehetőségekkel: mindenre felmásztak, mindennel „lőttek”, mindent „vezettek”, ami csak az útjukba került. Hosszú sorok kígyóztak az arcfestők előtt, a nagyobbak pedig a repülőfelkészítési főnökség szimulátorát és a lézer-lövészetet is kipróbálhatták. A fáradalmaikat aztán egy hatalmas, csúszdás légváron ugrálva „p henhették ki”.

Változó név, változatlan feladat

A LEGENDÁS TÁBOR

A MAGYAR HONVÉDSÉG MEGALKAKÍTÁSÁNAK 170., ILLETVE AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚ BEFEJEZÉSÉNEK 100. ÉVFORDULÓJA MELLETT HELYŐRSÉGÜK 140 ÉVES FENNÁLLÁSÁT IS ÜNNEPLIK IDÉN A TÁBORFALVÁN ÁLLOMÁSOZÓ KATONAI SZERVEZETEK TAGJAI.

Bár Táborfalva helyőrség történetét az első katonai barakkok felépítésének időpontjától, 1878-tól tartják számon, a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeumban őrzött dokumentumok, illetve a helytörténeti forrásmunkák tanulmányozása, továbbá saját kutatásai alapján Juhász Gábor nyugállományú zászlós arra a következtetésre jutott, hogy a terület egy részét jóval korábban is igénybe vette a hadsereg. A helyi földbirtokosnak, Várady Gáborné sz. Csurgay Franciskának ugyanis már 1874-ben fizetett a kincstár több épület használatáért, majd ideiglenes barakkok építésére

hat holdat, később lovas tábor céljára újabb harminc holdat bérelt ki a honvédség. Férje halála után pedig Váradyné – a bécsi udvarnál meglévő kapcsolata segítségével – 1500 holdat adott el katonai lőgyakorlatok céljára a kincstárnak.

A terület, a Harmadik Katonai Felmérés (1869–1887) térképén „Baracken Lager” (Barakk Tábor)

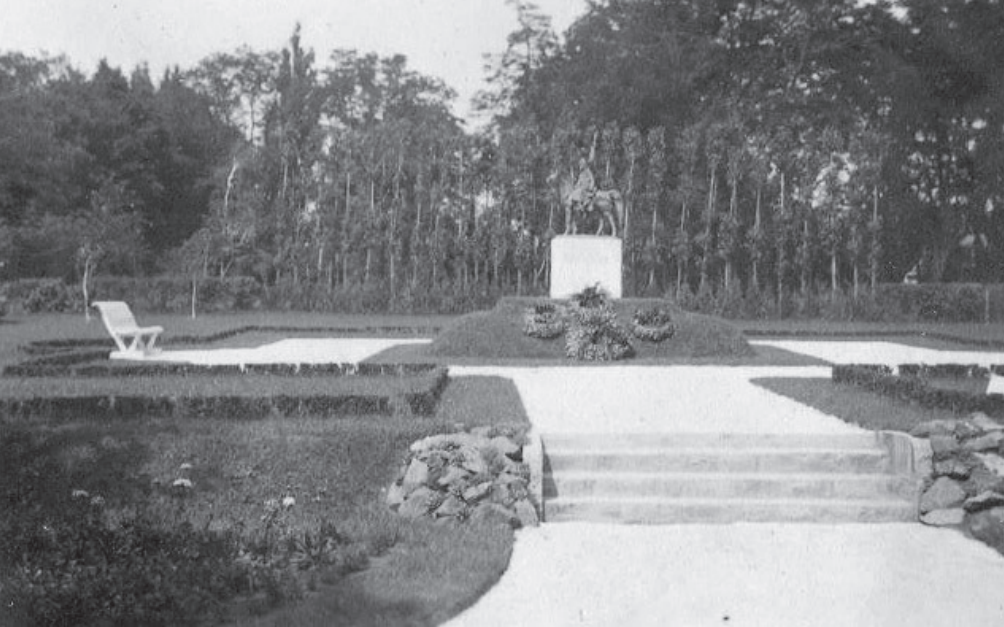
néven szerepelt, elnevezése 1907-ben Simonyi Táborra, majd Lőtértáborra változott, 1926-ban pedig az Örkénytábor nevet kapta.

Viszont akárhogy is nevezték, földrajzi adottságai és könnyű megközelíthetősége miatt pár évtized

alatt országos híru katonai gyakorlótérre vált. A terület dinamikus fejlődését az is jelzi, hogy a Monarchia idején már iparvasút kötötte össze a katonai táborral, a lőporraktárt és a ké-

sőbbi lőszerraktárt is. A katonai bázis mellé pedig – kezdetben a hadsereg igényeinek kiszolgálására – egyre több család költözött. Az átköltözéseknek köszönhetően létrejött falut érintő vasútvonalat 1889-ben adták át, tíz év múlva pedig megnyílt a postahivatal – megteremtődött tehát a további jelentős fejlesztések lehetősége.

Az akkori Madarasi-tó mellett rövidesen fel is építettek egy lőporraktárt: ekkor már három tüzérségi üteg is tudott gyakorlatozni a lőtérren. 1912-ben a Pálóczi-uradalomtól újabb területeket vásárolt a kincstár, a későbbi bővítések eredményeként pedig 1930-ra 5600 hold területet foglalt el a gyakorlótér és a tábor. Elsősorban a főváros és környékének tüzéralakulatai használták a lőteret, de a birodalom szinte minden részéről érkeztek egységek gyakorlatozni és új fegyvereiket belőni.

A Ferenc Ferdinánd elleni szarajevói merénylet (1914. június 28.) után felgyorsultak az események, a tüzérség és a huszárság mellett már a gyalogság is ott gyakorlatozott. Az első világháború kirobbanása után közel hatszáz orosz és bosnyák hadifoglyot szállásoltak el a barakkokban és az Örkényben élő családoknál. A rabokkal építették a táborba vezető makadám utat is. A Tanácsköztársaság bukása (1919. augusztus 1.) után a térség román megszállás alá került. Ebben az időben a területen szintén hadifogolytábor működött, ahol mintegy háromezer egykori vöröskatonát tartottak fogva.

Az ezt követő években a trianoni békediktátum kijátszására alakult lövészegyletek tartották a lőtérren hathetes kiképzésüket, az 1920-as évek második felétől pedig a Rendőr Újoncképző Iskola fedőnevet viselő pánccéljárműves alosztály is ott gyakorlatozott. Szintén a trianoni szerződésben foglaltak megkerülését célozta az 1921-ben, már végzett lovaglótanárok vezetésével Budapesten, a Kerepesi út 49. szám alatti I. Ferenc József laktanyában létrehozott Pótló Idomító Keret is, amely a Magyar Királyi Honvéd Lovaglótanárképző és Hajtóiskola fedőszerve volt. Az iskola 1930. október elsején költözött Örkénytáborba. A szükséges kiszolgáló létesítmények – víztorony, lovardák, patkolóműhely, lófürdő, zabsziló – felépítésére 7 641 598 pengőt fordítottak. Az iskola három év múlva egy 3200 méteres, majd egy 4000 méteres, versenyek megrendezésére alkalmas vágta- és akadálypályával bővült. Ugyancsak 1930-ban – a már másfél évtizede ott működő intézet kibővítésével – Örkénytáborba települt a Magyar Királyi Honvéd Haditechnikai Intézet egyik kísérleti állomása.

Az évek során felépültek a tiszti lakások, a tiszti kaszinó, a katonai gyengélkedő, és egy elemi iskolát is kialakítottak. Elkészült a 140×30 méteres, mobil falakkal elválasztható nagylovarda és a 60×30 méteres kislovarda. Az építkezések befejezése után Örkénytáborba helyezték a huszárképzőt is, a neve pedig Magyar Királyi Honvéd Lovastábor lett. Ekkor az istállókban 300 ló állt, közülük huszonnégyet gróf Andrássy Géza huszár ezredes, a Nemzeti Lovarda elnöke ajándékozott a tanárképzőnek.

A legfontosabb részlegnek azonban a Honvéd Versenyistállót is magában foglaló tanárképző számított, amelynek egyik fontos feladata az állami fedezőmének vadászatra való kiképzése és kipróbálása volt. Ide tartoztak az 1926 végén megalakult Örkényi Rókafalka kopói is, az egyedülállóan ideális örkényi terepen ugyanis rendszeresen tartottak falkavadászatokat. Az Angliából vásárolt kopók elhelye-

A TÁBORFALVA HELYŐRSÉGBEN ÁLLOMÁSOZÓ KATONAI SZERVEZETEK:

- MH Anyagellátó Raktárbázis Bázisparancsnokság (Táborfalva). Megbízott parancsnok: Szabó Viktor őrnagy, helyőrségparancsnok
- MH Logisztikai Központ Technológiai Igazgatóság hadfelszerelés-vizsgáló osztály. Osztályvezető: Lajosbányai István alezredes
- MH Bakony Harckiképző Központ Kiképzőbázis, Táborfalva. Bázisparancsnok: Bártfai László őrnagy
- MH Katonai Közlekedési Központ közlekedésanyag-tároló és kiképző-részleg. Részlegvezető: Gráfel János őrnagy

zésére a honvédség kezelésében lévő kincstári birtok majorjában biztosítottak helyet.

Az 1930-as évekre Örkénytáborban Európa egyik legnagyobb, s a legjobb-
bak közt emlegetett lovas-centruma épült ki. Gömbös Gyula miniszterelnök javaslatára itt hozták létre 1933-ban a Magyar Királyi Testőrség Spanyol Lovasiskoláját. Az iskola – amely 1943-ig működött – elsősorban a lovak idomításával foglalkozott és a lipicai ménekkel bemutatásokat tartva, reprezentációs feladatokat is ellátott. Mivel a hely adottságai kiválóak voltak, az élvonalbeli sportolók szintén itt készültek a versenyekre – az olimpiai keret tagjai a tanárképző állományába tartoztak. Az örkényi lovasiskola tisztjei pedig bizonyítottak: a hazai versenyek mellett nemzetközi szinten is elismerésre méltóan teljesítettek. A legnagyobb sikert az 1936-os berlini olimpia hozta, ahol Platthy József százados Sellő nevű lován, negyvenkilenc nemzet

Örkénytáborban tartotta tüzérségi gyakorlatát 1912-ben a cs. és kir. 2. tábori tarackos ezred, amelynek tüzérei egy új harcászati eszközt, a Skoda Művek által gyártott 105 milliméteres, hátrasiklásos, hátul töltős ágyút is bemutatottak. A gyakorlat során az egyik lövésnél a csőben felrobbant egy ekrazitgránát, melynek következtében hat katona vesztette az életét: Anton Ipp (24 éves) szakaszvezető, Anton Brandl (23 éves), Josef Hieger (23 éves) őrvezetők, valamint Leopold Eckinger (22 éves), Johann Polz (22 éves) és Karl Gruber (23 éves) tüzérek.

Ugyanebben az évben, szeptember 4-én egy újabb szerencsétlenség történt. Azon a napon a cs. és kir. 1. vartüzérezred 1. léggömbosztága célfelderítési gyakorlatot tartott. Egy légrohamszerű szállókéstől elszakadt a 300 méter magasan lévő rögzített léggömb tartókötelzete. Az egyik kötélen szabadon maradt vége olyan erősen rácsavarodott Josef Füshl 26 éves vezető hajótűzér lábára, hogy nem tudta magát kiszabadítani. A vállán átvetett tartóhevederrel az emelkedő léggömb magával ragadta a földi személyzethez tartozó Johann Gösh 20 éves tüzért is. Fákhoz, tetőkhöz csapódva mindketten szörnyethaltak.

A kötelességteljesítés közben balesetekben elhunyt tiszteletére 1913-ban „Katonai Hősiesség és Helytállás” felirattal emlékoszlopot állítottak, amelynek avatásán Károly Albert főherceg is részt vett.

sportolóinak mezőnyében, díjugratásban bronzérmes szerzett. A magyar díjugrató sportnak mindmáig ez a legfényesebb olimpiai érme.

A második világháború alatt huszár árkász kiképzőtábor települt a helyörségbe. Ebben az időben vezényelték ide a 201-es zsidó munkaszázadot, amelynek tagjai a gyakorlótér bővítése mellett egy tábori kápolnát is építettek. A Vörös Hadsereg 1944. november 4-én érte el a táborot. Az evakuálást Binder Ottó vezérőrnagy parancsnoksága alatt végezték. A Lőkísérleti Állomás kiürítésére és eszközei egy részének elszállítására még volt lehetőség, amelyek viszont helyben maradtak, azok megsemmisültek vagy hadizsákmánnyá váltak. A lakótelepen a szovjetek hadikórházat rendeztek be, a tisztiklubban volt a mütő, az iskolában pedig a konyha üzemelt.

Az 1950-es évek elejétől különböző katonai alakulatok települtek a helyörségbe, például az MN 2. felderítő-zászlóalj, az MN 81. híradó-zászlóalj, a ceglédi lövészadosztály tüzérezrede, a 104. honi légvédelmi rakétaezred 6. osztálya, majd annak felszámolása után az MN 3011/KOCS (kihelyezett objektumcsoport) is. Ugyancsak az akkor már Táborfalvának nevezett településen működött az MN Gőzmosodák Parancsnokságának 2. sz. területi gőz-

mosodája is, amit többszöri átalakítás és névváltoztatás után 2006-ban zártak be. A szovjet dél hadserege csoport 13. gárda-harcokosihadosztályának 6. gárda gépesített lövészezrede 1989 második feléig állomásozott ott, majd a körleteikbe a kecskeméti tüzérezred költözött, amely a szovjet hadsereg végleges kivonásáig diszlokált a helyörségben.

Az 1980-as években gyakran több mint négyszáz sorállományú katonára is szolgált Táborfalván, amely mára sem veszített a jelentőségéből: ott zajlik a missziókba indulók egy részének felkészítése, a helyörség emellett különböző záróvizsgák helyszíne, s fontos szerepe van a Magyar Honvédség haditechnikai anyagainak tárolásában, őrzésében is.

Az ott állomásozó katonai alakulatok kiváló kapcsolatot ápolnak a nagyközség lakóival. Ernst József törzsszázlós, az MH Anyagellátó Raktárbázis táborfalvai bázisának vezénylőzászlósa koordinálásával rendszeresen tartanak pályaorientációs toborzónapokat, honvédelmi szakköröket a helyi és a környező települések iskoláiban, részt vesznek a falunapokon. A Magyar Honvédség megalakulásának 170., az első világháború befejezésének 100., illetve a helyörség megalapításának 140. évfordulóját is a katonáival közösen ünnepelte Táborfalva.

Négy évtized
egy helyen

A LEVÉLTÁROS

KEREKEN NEGYVEN ÉVET TÖLTÖTT A HADTÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR KÖTELEKÉBEN – ELSŐ ÉS EGYETLEN MUNKAHELYÉN – DR. BONHARDT ATTILA EZREDES. A KIVÁLÓ SZAKEMBER AZ INTÉZMÉNY IGAZGATÓI SZÉKÉBŐL 2018. MÁJUS 25-ÉN VONULT NYUGÁLLOMÁNYBA.

Már korán nyilvánvalóvá vált Bonhardt Attila elkötelezettsége a könyvek és a történelem iránt. Gyerekkorában rengeteget olvasott, történelmi, ifjúsági regényeken nőtt fel. Az első meghatározó élményt Gárdonyi Géza műve, az Egri csillagok jelentette számára, a későbbiekben pedig a második világháborúval foglalkozó irodalom került érdeklődése középpontjába.

– Nyolcadikosként már rendszeresen jártam a Hadtörténelmi Múzeumba, sőt, egy alkalommal az egyik nyitott ablakon keresztül szemtanúja lehettem az alagsori restaurátorműhelyben zajló munkának is, ahol éppen régi pisztolyok felújítását végezték a szakemberek. Ekkor fogalmazódott meg bennem a gondolat: jó lenne egyszer

itt dolgozni! Az érettségi közeledtével el is mentem a hadkiegészítő parancsnokságra megérdeklődni: hogyan lehetne belőlem hadtörténész? Azt javasolták, jelentkezsek a katonai főiskolára – idézi fel a kezdeteket Bonhardt Attila, majd hozzáteszi: az általános iskolában, majd a gimnáziumban is nagyon jó történelemtanárai voltak. Segítették őt, tanulmányaiban sikereket ért el, s ezek még inkább motiválták.

A középiskola elvégzése után aztán mégsem katonai vonalon tanult tovább. 1973-ban ugyanis a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) történelem–földrajz szakára felvételizett, ahol 1974-ben kezdte a tanulmányait, azt követően, hogy Hódmezővásárhelyen, egy

Dr. Bonhardt Attila
ezredes

A légvédelmi és harcokosi-elhárító feladatokra tervezett magyar gyártású Nimród páncélvadász tornyában.

igazgatója, Kun József alezredes érdeklődött az egyetemenél, miszerint van-e olyan levéltár szakos hallgató, aki szívesen dolgozna a Hadtörténelmi Levéltárban? Tanárom, Unger Má-

feratúra között oszlottak meg. Ezek közül kezelte az egyik a magyar királyi honvédség 1867 és 1945 között keletkezett dokumentumait, amelyet két részre osztottak: a Honvédelmi Minisztériumtól és a tárca közvetlen irányítása alatt álló szervektől származó iratokra, illetve a vezérkartól, a csapatoktól és az egyéb katonai szervezetektől érkezett anyagokra. Két szakember gondozta ezt a gyűjteményt, Bonhardt Attilának mellettük kellett betanulnia úgy, hogy majd egyszemélyben viszi tovább a referatúrát. Így is történt, s 1983-ban, a két levéltáros nyugdíjazása után, referensként átvette a feladatokat. 1989-ben Kun József is nyugállományba vonult. Utódja addigi helyettese, Markó György őrnagy lett.

– Ez azt is jelentette, hogy megürült a levéltár igazgatóhelyettesi posztja, melyet megpályáztam; ekkor már több mint tíz éve dolgoztam az intézmény kötelékében. Akadt azonban egy apró bökkenő: a beosztást akkoriban csak katona tölthette be. A honvédség hivatásos állományába léptem tehát, s 1989. szeptember elsejével – századosi rendfokozattal – én lettem a levéltár igazgatóhelyettese, megtartva a referatúrámat is – részletezi katonává válásának körülményeit Bonhardt Attila.

Pályafutásának következő mérföldköve 1997-ben jött el. Ekkor kérték fel Markó Györgyöt a Történelmi Hi-

A magyarországi harcokosi gyártás 1945-ig terjedő történetéről talán senki sem tud nála többet.

ezredközvetlen légvédelmi század kötelékében teljesítette egyéves sorkatonai szolgálatát.

– Továbbra is a hadtörténelem érdekelt igazán, s hamarosan úgy éreztem, hogy a földrajz túl sok időt vesz el kedvenc tantárgyamtól. 1976-ban ezért dékáni engedéllyel átjelentkeztem a hároméves képzés keretében oktató levéltár szakra, melynek az első és a második évfolyamát egyszerre kellett elvégeznem. 1978-ban aztán a Hadtörténelmi Levéltár akkori

tyás engem javasolt; így azután 1978. október elsején tanulmányi szerződést is kötöttem az intézménnyel. E naptól megbízási szerződéssel dolgoztam a levéltárban, amelynek teljes jogú munkatársa – polgári alkalmazottként – az egyetem elvégzése után, 1979. augusztus elsején lettem – sorolja az ezredes, aki szakdolgozatát a végvárak fegyverzetéből írta, bár igazából a 20. század történelme érdekelte.

A levéltárban a különböző történelmi korok anyagai összesen öt re-

vatal (a mai Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának elődje) vezetésére. Megnyílt tehát az út az akkor már alezredesként szolgáló Bonhardt Attila előtt a Hadtörténelmi Levéltár igazgatói posztjához. Akadt azonban egy másik lehetőség is: öt-éves külszolgálat a bécsi Hadilevéltárban (Kriegsarchiv). Végül ez utóbbit választotta.

Mint ahogy Bonhardt Attila fogalmaz, Magyarország és a Habsburg-ház ausztriai ágának 1526 és 1918 közötti története elválaszthatatlanul összefonódott. A dinasztia feje, aki 1526-tól kezdve a magyar királyi koronát is viselte, általában Bécsből kormányozta birodalmát, s ott működtek a legfőbb udvari, közigazgatási és katonai szervek. Ebből adódóan a 400 év alatt az osztrák fővárosban halmozódtak fel a Magyar Szent Korona területeire vonatkozó iratok, így a hadügyi tartalmúak is; utóbbiakat az 1801-ben létrehozott szaklevéltárban, a Kriegsarchivban helyezték el. E gyakorlatot az 1867-es kiegyezés sem változtatott, tehát a továbbra is közös – azaz bécsi – irányítás alatt működő parancsnokságok, csapatok és egyéb katonai létesítmények iratai mellett az újonnan szervezett Magyar Királyi Honvédséggel kapcsolatos dokumentumok is oda kerültek. Már az első világháború idején, 1916. január 17-én kezdte meg tevékenységét a Kriegsarchivban a két tiszt alkotta Honvéd Csoport (Honvédgruppe); feladata a Magyar Királyi Honvédség tisztán magyar szellemi produktumaként számon tartott, de a bécsi Hadilevéltárban elhelyezett iratainak gondozása volt.

A háborús vereség, majd az Osztrák–Magyar Monarchia felbomlása után hazánk igényt formált a Kriegsarchivban található magyar eredetű és vonatkozású dokumentumokra, illetve műtárgyakra, Ausztria azonban nem igazán mutatott hajlandóságot ezek átadására. Végül kompromisszumos megállapodás született: a közös levéltári anyag Bécsben maradt, ennek fejében pedig hazánk, mint társtulajdonos, egy bizottságot delegálhatott a Kriegsarchivba, amelynek tagjai ugyanolyan jogokkal rendelkeztek, mint az osztrák szakemberek. Vagyis a helyi levéltár

Tavaly ősszel, a HM HIM alapításának évfordulójára alkalmából rendezett koszorúzási ünnepségen.

ri törvényeket betartva kezelhették, lemásolhatták, sőt haza is küldhették az iratanyagokat. Ez a kirendeltség a mai napig működik, jelenleg három fő alkotja; két szakembert a HM Hadtörténelmi Intézet és Múzeum (HM HIM), egyet pedig a Magyar Nemzeti Levéltár (korábbi nevén Magyar Országos Levéltár) delegál.

Bécsben tehát Bonhardt Attila is eltöltött öt évet. Korábbi beosztásába 2002-ben tért vissza, majd 2004 szeptemberétől – az akkori igazgató, Szijj Jolán nyugdíjba vonulása után – átvette a levéltár vezetését. 2008. november 16-án, a HM HIM alapításának 90. évfordulójára alkalmából pedig előléptették ezredessé. Közben számos szervezeti átalakítás is történt a szakterületen. A HM Központi Irattár 1995-ben a Honvéd Vezérkartól a HM HIM-hez került át, 2005-ben pedig összevonták a levéltári és az irattári igazgatóságot. Az így létrejött Hadtörténelmi Levéltár és Irattárhoz 2011-ben csatolták az addig a HM HIM parancsnokának közvetlen alárendeltségében tevékenykedő bécsi kirendeltséget, illetve ugyanekkor kapták meg a Hadtörténelmi Térképtárat is a Hadtörténelmi Könyvtártól.

– Adódhat a kérdés: miben különbözik a levéltár és az irattár feladata? Nos, a levéltár a történelmi értékkel bíró iratok gyűjtőhelye. Ami oda bekerült, azt meg kell őrizni örök időkre. Irattára minden iratképző szervnek van, tehát például egy vállalatnak vagy egy közigazgatási szervezetnek is; az ott tárolt dokumentumokat a vonatkozó szabályzók szerinti időben selejtezik vagy átadják a levéltárnak.

A HM HIM központi irattára elsősorban közszolgálati tevékenységet végez (ezek sorában talán a legfontosabb a birtokában lévő nyilvántartások alapján kiállítandó igazolások, például a szolgálati időről), ugyanakkor a kutatók igényeit is kiszolgálja, hiszen számos olyan dokumentumot raktároz, egyebek mellett a rendszerváltás időszakából, amelyek történelmi értékkel bírnak, de még nem adták át a levéltárnak – tudjuk meg Bonhardt Attilától.

A levéltár a papíralapú dokumentumok mellett komoly filmgyűjteményt is őriz. Ezeket a működését 1950-ben megkezdő Katonai Filmstúdió készítette a néphadsereg számára, s akadnak köztük híradóanyagok, kiképzési segédletek, propagandafilmeik, a haderő különböző alakulatait, fegyvernemeit bemutató, népszerűsítő alkotások, sőt játékfilmek is. A kópiákat a Módszertani Központban őrzik, ám a tárolókapacitás szükségessége miatt selejtezni akarták azokat. Ezt végül sikerült megakadályozni, s a filmszalagok a levéltárba kerültek.

– 3499 film van a birtokunkban, túlnyomó többségük magyar, míg a maradék az egykori baráti hadseregek által átadott kópia. Politika-, viselet-, fegyver- és kultúrtörténelmi szempontból egyaránt értékes alkotásokról beszélünk, de az eredetieket nem lehet megtekinteni a megfelelő terem hiánya miatt, emellett szakképzett mozigépészünk sincs. Éppen ezért az 1990-es években – pályázati pénzből – ártírtuk a Katonai Filmstúdió által készített munkákat videokazettákra. Így, ha kevésbé jó

minőségben is, de bárki számára megtekinthetővé váltak az alkotások, célunk pedig éppen ez volt – indokol az ezredes.

A Módszertani Központot aztán 1996-ban felszámolták, melynek nyomán újabb szalagok kerültek át a levéltárhoz. Az újonnan beérkezett kópiákat szintén elkezdték archiválni, immár digitális formában.

– Nagyságrendileg 200 film vár még átjátszásra, ezt követően pedig elmondhatjuk, hogy a Katonai Filmstúdió által készített összes, a levéltár birtokában lévő alkotás elérhető videokazettán vagy digitális formában. Nyugdíjas éveimben ehhez szeretnék katalógust készíteni, amely megkönnyítené a kutatómunkát ebben a hatalmas archívumban – jegyzi meg a főtiszt, akitől megtudjuk azt is, hogy az eredeti kópiákat a Budaörsi úti Petőfi laktanyában található külső raktárban tárolják, hiszen jelentős helyigényű filmanyagról van szó. A kazetták és a digitalizált változatok pedig a HM HIM-ben találhatók.

Bonhardt Attila hasonló katalógust szeretne készíteni a szintén a levéltárban őrzött azon gyűjteményhez, amely a magyar vonatkozású katonai események résztvevőinek naplóit, visszaemlékezéseit, emlékiratait fog-

lalja magában. Szubjektív történelmi forrásokról beszélünk, amelyek kiegészítik, sőt gyakran pótolják a hivatalos dokumentumokat.

– Ezekből jelenleg 4347 darab van a birtokunkban, s ilyeneket napjainkban is kapunk. Nemrég például egy első világháborús szakaszvezető fronton vezetett naplóját juttatták el nekünk a hozzátartozók. E kordokumentumokat elolvasni, majd kivonatolni kell a katalogizáláshoz, ami hatalmas vállalkozás lesz – avat be a részletekbe Bonhardt Attila, akinek szerzői munkássága szintén tekintélyt parancsoló, s persze tanulmányai, könyvei közt akadnak olyanok, amelyekre kiöntenél te.

– A levéltárba kerülésemkor itt porosodott az első világháború utáni hadifogoly-fogadó bizottságok iratanyaga, ennek rendbetételét kaptam feladatul. A harcok idején milliós nagyságrendben estek hadifogságba a Monarchia katonái, köztük több százezer honfitársunk. A birodalom széthullása után az újonnan alakult magyar kormánynak kellett gondoskodnia a hazaszállításokról. De hogyan történt mindez? Az iratok rendezése során kirajzolódott az ezzel foglalkozó szervezet működésének képe, s ekkor vetődött fel

bennem annak gondolata, hogy ebből egy doktori disszertációt kellene írni. Az anyag mérete miatt azonban két részre bontottam a témát. Először a külföldre kiküldött bizottságok tevékenységével foglalkoztam (ez szolgált alapul a doktorimhoz), majd a kandidátusi értekezésemben a magyar határon felállított fogadóbizottságok munkáját részleteztem. Hasonlóan büszke vagyok a magyarországi harckocsigyártás 1945-ig terjedő történetének feldolgozásában vállalt szerepemre. A témában először a Technika című lapnak írtam, ők azonban túl hosszúnak találták a cikket. A Haditechnika folyóiratot azonban érdekelte ez a munka, s a különböző típusokról készített publikációimat folytatásokban közölték is. A harckocsik magyarországi fejlesztése, gyártása mellett a páncélosalakulatok megszervezésével, alkalmazásukkal szintén foglalkozni kezdtem, s kedvenc témáimmal a nyugállományba vonulásom után sem szakítok. A tervek szerint korai munkáimat kibővítve, angol és magyar nyelven, képekkel gazdagon illusztrálva, könyv formájában is kiadjuk, amellyel egy régi vágyam teljesülne – zárja a beszélgetést Bonhardt Attila ezredes.

ÉPÜLETENERGETIKAI KORSZERŰSÍTÉS AZ MH EGÉSZSÉGÜGYI KÖZPONTBAN

Az MH Egészségügyi Központ Róbert Károly körüti telephelyén mutatták be a KEHOP-5.2.1-15-2015-00005 „Épületenergetikai korszerűsítés a Magyar Honvédség Egészségügyi Központ – Honvédkórházban” című kiemelt projekt keretében megvalósítás alatt álló energiahatékonysági fejlesztést.

Az Európai Unió Kohéziós Alapja támogatásával és a Magyar Állam társfinanszírozásával megvalósuló projekt 887 millió forint támogatási összeggel az MH Egészségügyi Központ három budapesti és egy balatonfüredi telephelyének energiahatékonysági fejlesztését tartalmazza. Így lehetőség nyílt egy olyan energiahatékonysági és megújuló energiaforrások alkalmazására irányuló korszerűsítési fejlesztés megvalósítására, ami elősegíti Magyarország EU-s vállalásait is, egyben támogatja az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulást.

Cseppentő József ezredes, a HM Védelemgazdasági Hivatalának infrastrukturális főigazgató-helyettese elmondta, hogy a projektbe bevont épületek többsége a 20. században épült, de van közöttük olyan is, ami az 1890-es években készült el, természetesen az akkori kornak megfelelő technológiai színvonalon.

Így hatalmas lehetőséget és előrelépést jelent a bemutatott projekt a Magyar Honvédség életében, előmozdítja középületeink megújuló energiafelhasználását, valamint növeli azok energiahatékony működtetését.

A KEHOP-5.2.1 „Egyházi fenntartású kórházak, valamint a Magyar Honvédség Egészségügyi Központ épületenergetikai fejlesztése” című felhívás során támogatást elnyert projekt 2016 áprilisában kezdődött, és összesen négy telephely hét épületét érinti. A projekt keretein belül 1438 nyílászáró cseréje, mintegy 10 000 négyzetméter homlokzati és 5800 négyzetméter lapos tető hőszigetelése valósul meg.

Hadisírgondozás Magyarországon

BEFEJEZETLEN MÚLT

HUSZONÖT ÉVES A MAGYARORSZÁGI HADISÍRGONDOZÁS ÚJKORI TÖRTÉNETE, HISZEN ÉPPEN NEGYEDSZÁZADA, 1993-BAN KEZDTE MEG MŰKÖDÉSÉT AZ EZZEL A FELADATTAL A RENDSZERVÁLTOZÁS UTÁN HIVATALOS KERETEK KÖZÖTT ELŐSZÖR FOGLALKOZÓ SZERVEZET, A HONVÉD HAGYOMÁNYŐRZŐ IRODA.

A hadisírgondozás magyarországi újraindításának története összeforrott Erdős László ezredes nevével, aki a rendszerváltozás környékén – mint a Tolna Megyei Hadkiegészítő Parancsnokság parancsnoka – kezdte el kutatni Tolna megye katonasírait, emlékhelyeit. Az 1993-ban megalakult Honvéd Hagyományőrző Irodának is ő lett az első vezetője. A későbbiekben sokáig keresték a hadisírgondozás helyét és szerepét az államigazgatás struktúrájában, az ezzel foglalkozó szervezet számos névváltozáson és átalakuláson ment keresztül. Napjainkban a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum (HM

HIM) keretein belül működik, Katonai Emlékezet és Hadisírgondozó Igazgatóság (KEHI) néven, Horváth Lajos irányításával. Jelenlegi formájában a KEHI 2016 novemberétől tevékenykedik, 2017 tavaszán költözött át a Honvédelmi Minisztériumból a HM HIM-be. Állományát tizenhat munkatárs alkotja.

Az igazgatóság két osztályból áll, az egyik a hazai, a másik pedig a határon túli hadisírokat kezeli. A külföldi helyszínek közül az egykori első világháborús olasz front, illetve a keleti hadszíntér – ahol magyar szempontból mindkét világégés során súlyos harcok dúltak – bír kiemelt jelentőséggel.

Horváth Lajos

Oroszországban a „Vojennije Memoriali” nevű hadisírgondozó szervezet munkatársai ápolják a magyar hadifogoly-emlékműveket.

– Az említett területeken rengeteg magyar katonasír, emlékmű található, Ukrajnában és Oroszországban például egyaránt nagyságrendileg négyszáz, s ebben nincsenek benne az első világháborús hadifogoly-temetők. Galíciában, a mai Lengyelország területén szintén 400 fölött van az első világháborús osztrák-magyar katonai temetők száma; ezek felújítása folyamatosan zajlik, nem egy esetben közösen a lengyelekkel. Az olaszországi első világháborús sírkertek, emlékművek állapota általában rendezettnek mondható. Ott az 1918-as dél-tiroli hadműveletek fontos helyszínéül szolgáló Monte Grappa magaslaton szeretnék az olasz és az osztrák zászló mellé egy magyart is elhelyeztetni;

A magyar hadisírgondozó szakemberek számára a külföldi helyszínek közül az egykori első világháborús olasz front kiemelt jelentőséggel bír.

ennek engedélyeztetése folyamatban van – sorolja Horváth Lajos, akitől megtudjuk azt is, hogy Szerbiával ez ideig még nincs hadisírgondozási egyezmény, de az ottani katonasírokat is igyekeznek karbantartani, karöltve a helyi magyar közösségekkel, szervezetekkel.

A külföldi mellett a hazai hadisírok állapotának felmérése, gondozása is rengeteg feladatot ró az igazgatóságra. Az első világháború idejéből származó katonai temetők – amelyekbe leginkább a fronton szerzett sérülésükbe hazai kórhá-

zakban elhunytakat, illetve a hadifoglytáborokban meghaltakat temették – az önkormányzatok, egyházak számára kiírt pályázati programnak köszönhetően nagyrészt megújultak, akár csak a sírkerteken belüli emlékművek. A HM HIM keretében külön szervezet, a Centenárium Pályázati Igazgatóság (ma már Gazdasági és Pályázati Igazgatóság) jött létre a program koordinálására; munkájukhoz a Katonai Emlékezet és Hadisírgondozó Igazgatóság nyújt szakmai támogatást, például a beérkezett pályázatok elbírálása során.

Az I. Magyar Központi Katonai Temető az oroszországi Boldirevka település közelében.

A személyes tárgyak segíthetik az azonosítást.

A katona hovatartozásának megállapítása szempontjából szintén fontos bizonyítékok az egyenruha maradványai.

– A második világháborús sírok esetében már korántsem ennyire jó a helyzet, már csak abból adódóan is, mivel azokból jóval több található országszerte, mint első világháborúból, köszönhetően annak, hogy hazánk a harcok végső fázisában, 1944–45-ben hadszíntérré vált. A magyar katonák síremlékeinek gondozására, karbantartására sokáig nem volt központi akarat, hivatalosan nem foglalkoztak ezzel a feladattal. Sok halott sírja ebből adódóan az enyészeté lett, örökre elveszett. A nyughelyek fellelését itthon és külföldön egyaránt számos tényező nehezíti, például a hiányos vagy pontatlanul vezetett nyilvántartások, de találkoztunk olyan esettel is, amikor az 1942. nyári, doni harcok során elhunytak nyilvánított katona (akit bajtársai a véresen megtalált sapkája alapján hittek halottnak) a háború után megjelent otthon a hadifogságból, miközben a felesége már újra megházasodott. Évről évre kerülnek elő ugyanakkor földi maradványok, például építkezések alkalmával. Emellett munkatársaim

folyamatosan kutatnak katonasírok után: részben történelmi dokumentumok tanulmányozásával, részben az állampolgároktól, önkormányzatoktól érkező bejelentések alapján végznek helyszíni szemléket – jegyzi meg az igazgató, majd hozzáteszi: a Fiumei úti Nemzeti Sírkert 52-es parcellája, hivatalos nevén a Hősök temetője – melyet 2010-ben nyilvánítottak Központi Katonai Temetővé és Kegyeleti Hellyé – lesz a méltó végső nyughelye az életüket a hazáért áldozó katonáknak.

Mint az előbbiekből kiderült, még a harcok befejezése után több mint hetven évvel is kerülnek elő a második világháborúban elesettek földi maradványai. Szintén ez történt nemrég a Nemzeti Múzeum kertjében végzett munkálatok során, amikor egy vízvezetékárok ásása közben bukkantak rá a viszonylag kis méretű, 1,5×1,5 méteres tömegsírra, benne hat katona földi maradványával; köröttük német és szovjet gyártmányú lőszer is heverték.

– Ilyenkor általában a rendőrség kap értesítést, a maradványokat

megvizsgálva az ő helyszínelőik állapítják meg, hogy büntény áldozatának vagy háborús elesettnek a csontjai bukkantak-e a felszínre. Az utóbbi esetben szinte kivétel nélkül kerülnek elő lőszeres, kézigranátok is, így a honvédség tűzszerész járőreit szintén riasztják. Minket legtöbbször ők értesítenek. Hadisírokkal foglalkozó szakembereink végzik el aztán a sír feltárását, a maradványokat exuma koporsókba teszik, amelyeket egy temetőben tárolunk egészen a temetés megszervezéséig, illetve az azonosítás befejezéséig – vázolja fel a folyamatot Horváth Lajos.

Maga az azonosítás több lépcsőből áll: első körben azt igyekeznek megállapítani, hogy a katona melyik haderőhöz tartozott. Ebben számos apróság adhat támpontot, például az egyenruha foszlányai, gombjai vagy a derékszój csatja, esetleg a személyes tárgyak. Ugyancsak segíthet az azonosításban, illetve a történetek rekonstruálásában a Hadtörténelmi Levéltár és Irattár által őrzött korabeli do-

Exhumálási munkálatok Budán, 2015-ben. A hadisírgondozókat általában a tűzszerész járőr értesíti arról, hogy háborúban elesett katonák maradványaira bukkantak.

kumentumok (például hadijelentések, hadszíntéri naplók) áttekintése. A csontok mellett talált fegyverek, lőszerke azonban gyakran tévútra vihetik a szakembereket.

– A budapesti harcok során nem volt ritka, hogy a katonák nem a hadseregükben rendszeresített lőfegyvert használták, hanem ami épp a kezük ügyébe került, vagy amelyik működésében jobban megbíztak. Tehát a katona hovatartozását illetően nem mindig perdöntő az, ha a csontok mellett mondjuk orosz vagy német kézigránát, netalán PPS vagy MP 40-es géppisztoly van – indokol az ig zg tó.

Következő lépésként megkísérlik név szerint azonosítani a katonát; e folyamatot jelentősen megkönnyíti, ha a maradványokkal együtt megtalálják az elesett személyi azonosítóját, köznapi nevén a dögcéduláját. Sajnos azonban az ilyen, a hadisírgondozó szakemberek számára ideális esetből van kevesebb.

Ha a háborús esetről beigazolódik, hogy külföldi, s az érintett országgal hazánk korábban kötött ha-

disírgondozó megállapodást, akkor az abban foglaltak szerint járnak el a magyar szakemberek. Más esetben az adott állam katonai attaséját vagy a nagykövetség hadisírgondozási fel-
lelőjét értesítik.

– Az érintett féllel megállapodunk a temetés helyét, idejét, illetve a költségek megoszlását illetően. A hazánk területén megtalált külföldi katona földi maradványait általában itt temetik el, az amerikaiak azonban az exhumálás után hazaszállítják halottaikat – hangsúlyozza Horváth Lajos, majd elmondja azt is, hogy a magyar katonákat például a budaörsi német temető területén kialakított magyar parcellában helyezik örök nyugalomra addig, amíg a Fiumei úti Nemzeti Sírkert

52-es parcellája megkezdheti rendeltetészerű működését. Fontos mozzanat, hogy a halott név szerinti azonosítása esetén a lehetőségek szerint megpróbálják

felkutatni és értesíteni a hozzátartozókat. Ezzel összefüggésben egy közel 10 éve történt esetet elevenít fel az igazgató, amikor német hadisírgondozók találtak rá egy magyar katona földi maradványaira. A csontok mellett személyes tárgyak hevertek, így egy jegygyűrű is, amelyet Magyarországra küldtek, majd azt a hazai szakemberek egy ünnepség keretében adták át az időközben felkutatott rokonnak.

A HM HIM munkatársai a közel-múltban is részesei lehettek egy hasonló eseménynek. Ennek előzményeként 2017-ben, az oroszországi Kirov városának térségében végrehajtott második világháborús tömegsír régészeti feltárása során tizennégy magyar 1936M és egy 1939M azonossági jegytek látott napvilágot. Múzeumi megtisztításukat követően hét személyt sikerült név szerint azonosítani, közülük egynek a leszármazottját meg is találták, s ünnepélyes keretek között nyújtották át számára a katona veszteségi kartonjának hitelesített másolatát.

Dávid győzelme Góliát felett

A SZENT ISTVÁN ELSÜLLYESZTÉSE

SZÁZ ESZTENDŐVEL EZELETT,
1918. JÚNIUS 10-ÉN SÜLLYESZTETTE EL
EGY OLASZ TORPEDÓVETŐ
ROHAMCSÓNAK A SZENT ISTVÁN
CSATAHAJÓT. A MAI NAPIG
A LEGNAGYOBB MAGYAR ÉPÍTÉSŰ
ÚSZÓEGYSÉGET MÁR AZ ELSŐ ÉLES
BEVETÉSÉN UTOLÉRTE A VÉGZETE.

Az Osztrák–Magyar Monarchia
Tegetthoff-osztályú csatahajói
Pola kikötőjében.

Öfelsége hadihajója (Seiner Majestät Schiff – SMS), a SZENT ISTVÁN az Osztrák–Magyar Monarchia haditengerészetének legmodernebb egységeit magában foglaló Tegetthoff-osztályt képviselte, amely négy csatahajóból állt. Elsőként a Ferenc József császár jelmondata után VIRIBUS UNITIS (Egyesült Erővel) nevet kapott egységet bocsátották vízre 1911 júniusában, majd következett a TEGETTHOFF (1912. március), a PRINZ EUGEN (1912. november), s végül a SZENT ISTVÁN.

Az utóbbi azonban (három testvérhajójával ellentétben) nem Triesztben, hanem a Fiume melletti Ganz–Danubius gyárban épült. Ennek az volt az oka, hogy a magyar országgyűlés csak azzal a feltétellel ajánlotta meg a Siegfried Popper hajóépítő főmérnök által tervezett négy csatahajó építéséhez szükséges pénzt, ha az egyiket magyar vállalat épít-

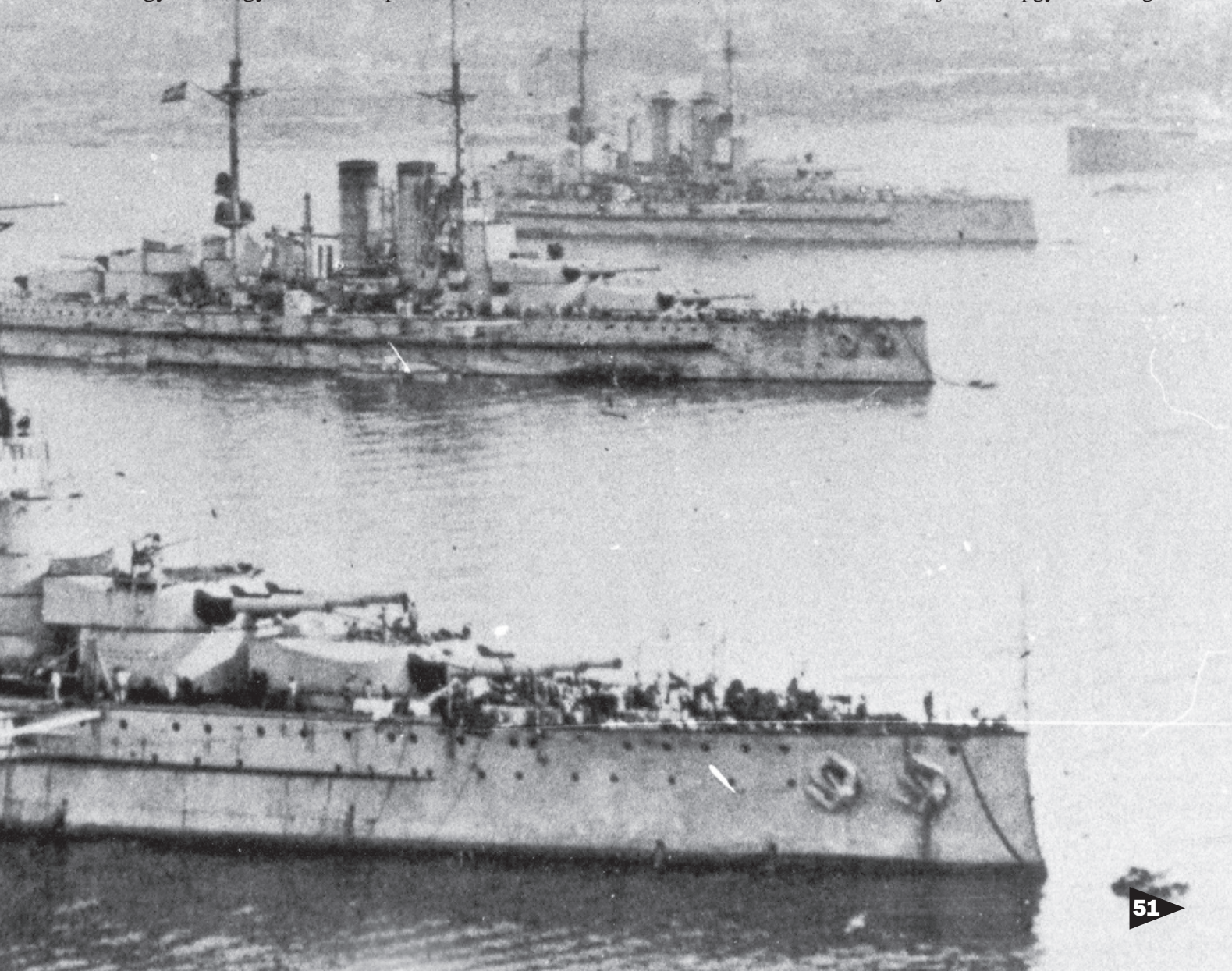

Az Otrantói-szorosnál kialakított tengerzár miatt a Monarchia haditengerészete gyakorlatilag téflenségre volt kárhozthatva.

heti. A 151 méter hosszú, 27,3 méter széles, 21 595 tonna vízkiszorítású SZENT ISTVÁN így a mai napig a legnagyobb magyar gyártású hadihajónak számít, de polgári célokra sem készült méretesebb úszóegység hazai építésben.

CSAK BAJ NE ÉRJE...

Az Osztrák–Magyar Monarchia tengeri hadihajóinak építésébe hazánk 1906-tól kapcsolódott be, miután a Danubius Hajó- és Gépgyár Rt. meg-

vásárolta a fiumei (bergudi) Howaldt és Társa Hajógyárat, majd hajóépítő telepet létesített Porto Rében. 1911-ben a Danubius egyesült a Ganz és Társa Gépgyárral, s ugyanebben az esztendőben kapott megrendelést a haditengerésztől egy modern csatahajó építésére is, amelyet kezdetben VII-es számmal jelöltek. Végleges nevét a SZENT ISTVÁN közvetlenül az 1914. január 17-i vízre bocsátása előtt kapta, míg a tengeri próbautakra 1915. november 17-én állt készen. Meghajtásáról két AEG-turbina gondoskodott, amelyeket tizenkét Babcock–Wilcox kazán táplált gőzzel. A hajó maximális sebessége elérte a 21 csomót (hózzávetőleg 40 km/h), legénysége 1087 főből állt, megépítése 60,6 millió koronába került.

A Tegetthoff-osztály többi képviselőjével ellentétben a SZENT ISTVÁN nem négy, hanem két hajócsavarral rendelkezett. Másik különlegességét a háromlöveges forgótornyok jelentették, hiszen akkoriban mindössze 10 hadihajónál alkalmazták ezt az elrendezést. Fő fegyverzetét egyébként a pilseni Skoda Művek által gyártott tizenkét 305 milliméter űrméretű löveg alkotta; ezek tűzgyorsasága két lövés volt percenként, s egyetlen sortűzzel 5400 kilogramm gránátot zúdíthattak célpontjukra. Mindazonáltal a tucatnyi 305 milliméteres löveg (óriási mérete és tömege miatt) nagyobb és erősebben pncélozott hajótestet kívánt volna.

Hadrendbe állítása után a SZENT ISTVÁN jórészt a ma Horvátországhoz tartozó Pola (Pula) kikötőjében horgonyzott, amelyet csak a lögyakorlatok idejére hagyott el. A sokáig féltve őrzött drága és modern

hadihajót aztán rögtön az első bevetésén hullámsírba küldte egy olasz rohamcsónak.

NAGYRAVÁGYÓ TERVEK

A vég kezdete 1918. február 27-hez köthető, amikor az Adriai-tengeren tétlenségre kárhoztatott flotta élén

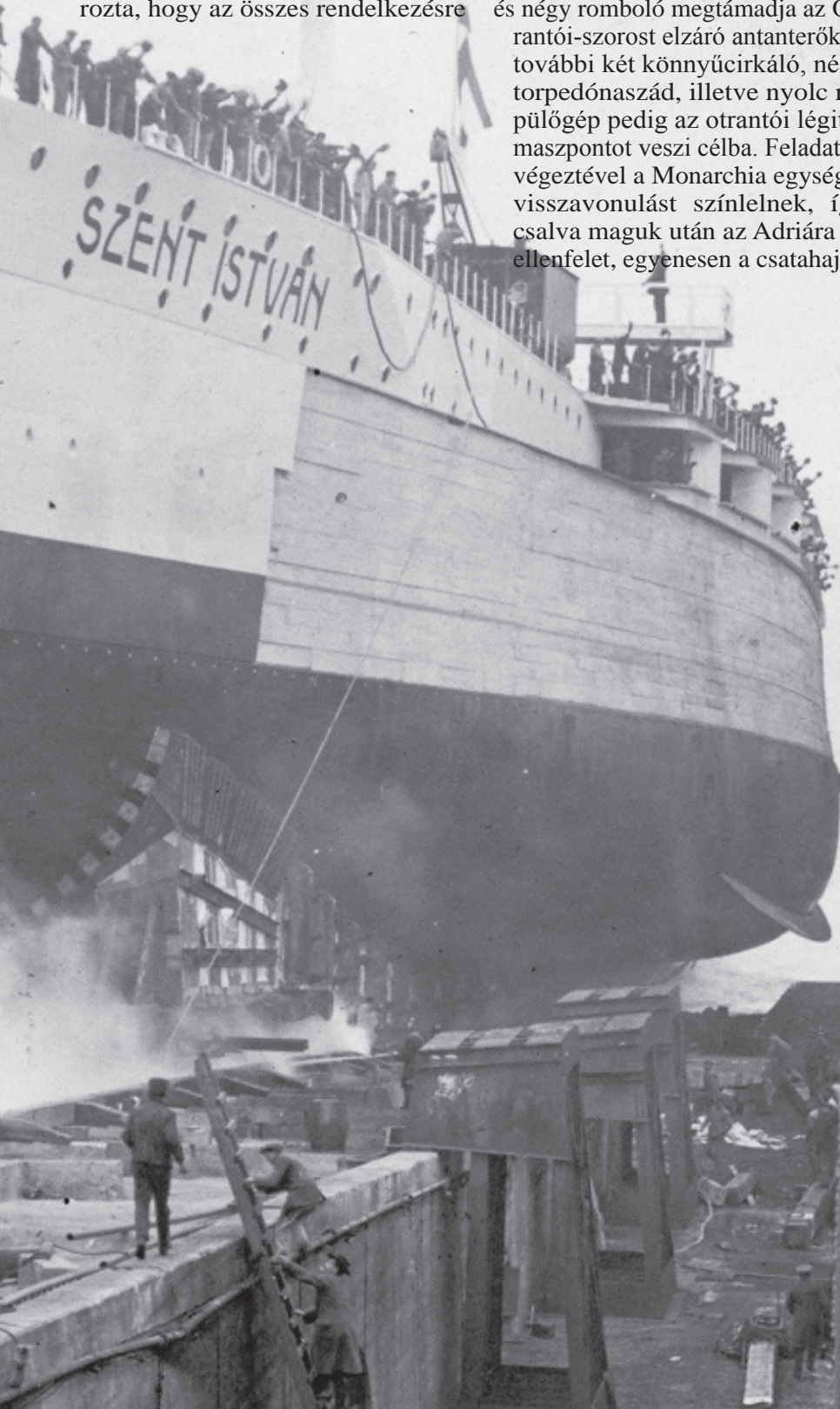

**A SZENT ISTVÁN csatahajót
1914. január 17-én bocsátották
vízre.**

váltás történt. Károly, a Monarchia 1916-ban trónra lépett uralkodója a sorhajókapitányból ellentengernagygyá előléptetett Horthy Miklóst nevezte ki parancsnokká, aki az otrantói tengeri zár feltörését tekintette az első és legfontosabb céljának. Az Adria Földközi-tengerre nyíló kapujának nevezett – az olasz csizma sarka és az albán partok között található – Otrantói-szoros védelmét az antant 1918. első felére jelentős mértékben megerősítette. Horthy elhatározta, hogy az összes rendelkezésre

álló tengeri erőt bevetve támadást indít, és megnyitja az utat a Földközi-tenger irányába. A parancsnok az akció előkészületeibe nem kizárólag egy nagy győzelem reményében vágott bele; a Korfu-hadművelettel akarta helyreállítani az osztrák–magyar hadiflotta légénységének harci morálját, amelyet az 1918. február elsején kitört cattarói matrózlázadás alapsan megépített.

A tervek szerint 1918. június 11-én hajnalban két könnyűcirkáló és négy romboló megtámadja az Otrantói-szorosot elzáró antanterőket, további két könnyűcirkáló, négy torpedónaszád, illetve nyolc repülőgép pedig az otrantói légitámaszpontot veszi célba. Feladatuk végeztével a Monarchia egységei visszavonulást színelnek, így csalva maguk után az Adriára az ellenfelet, egyenesen a csatahajók

A dőlés mértékét csak időlegesen sikerült mérsékelni a lövegtoronyok balra fordításával.

A hármás ágyútoronyok adták a hajó egyik különlegességét.

Horthyval), a PRINZ EUGEN és kíséretük futott ki, 24 óra múltán pedig a SZENT ISTVÁN, illetve a TEGETHHOFF indult útnak, a VELEBIT romboló, továbbá hat torpedónaszád védelmében.

A SZOMORÚ VÉG

Ugyanezen a napon Anconából két olasz torpedóvető naszád vontatta ki a nyílt tengerre a MAS-15 és a MAS-21 jelű torpedóvető rohamcsónakot, hogy azok aknák után kutassanak a Monarchia kikötői előtt.

nagy kaliberű ágyú elé. A főparancsnokság mindent elkövetett az akció titokban tartása érdekében. Amikor például a véglegesített haditervet ki nyomtatták, a VIRIBUS UNITIS-en berendezett nyomdából mindenkit eltávolítottak, és a munkát egyetlen ember, Papp Oszkár fregatthadnagy végzte.

Az előzetes elképzeléseknek megfelelően, a négy Tegetthoff-osztályú csatahajó két csoportban hagyta el Pola kikötőjét. 1918. június 8-án este a VIRIBUS UNITIS (fedélzetén

A kis hatótávolságú vízi járművek feladatuk végeztével leszállásba helyezkedtek, kifürkészendő a hajóforgalmat, de mivel semmi különös nem észleltek, június 10-én, hajnali két órakor hazafelé vették az irányt. Harminc perccel később a csoport parancsnoka, Luigi Rizzo korvettkapitány jobbról füstöt látott. Motorcsónakját, a MAS-15-öst a jelzett irányba fordította a reggeli szürkület-

ben. Hamarosan két osztrák–magyar csatahajó előtt találta magát, s az élen haladóra (300–400 méter távolságról) kilötte mindkét torpedóját. Kisvártatva két robbanás hallatszott. A SZENT ISTVÁN egyik kísérohajója, a TB 76 jelű torpedónaszád ekkor vette észre a MAS-15-öst. Utánaeredt, de a rohamcsónaknak sikerült leráznia üldözőjét.

A 14 csomós sebességgel haladó SZENT ISTVÁN-t 3 óra 37 perckor érte a váratlan támadás, Premuda szigetétől nyolc mérföldre, délnyugatra. A hajó sebessége a torpedótalálatok után csökkenni kezdett, de még sikerült a part felé fordulnia, mielőtt a gőzhiány miatt megállt volna. A TEGETHHOFF megpróbálta elvonatni, a vontatókötél azonban kétszer is elszakadt. A MAS-15-ös torpedói a SZENT ISTVÁN-t a jobb oldalon találták el, a két kazántelep között; ezek közül először a hátsót öntötte el a tengervíz,

A csatahajót 3 óra 37 perckor érte a váratlan támadás, és 6.12-kor merült el a hullámsírban.

A 305 milliméteres lövegek félelmetes tüzerőt képviseltek.

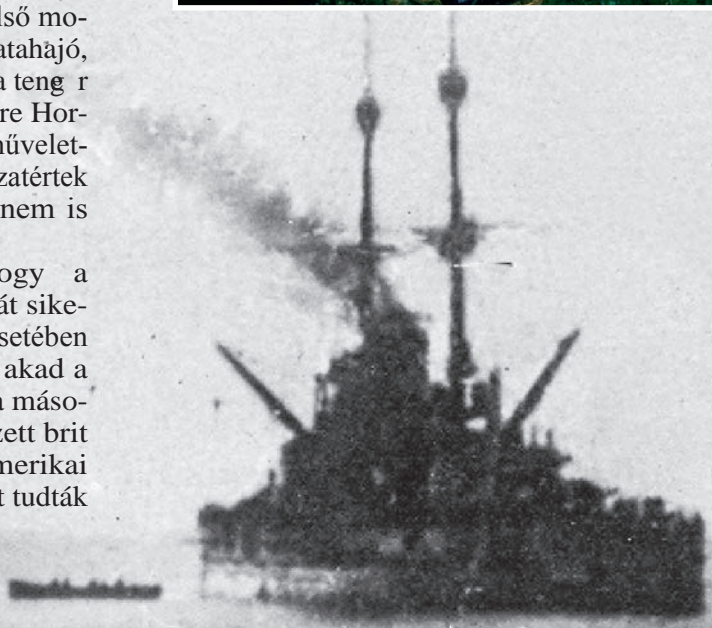
majd kisvártatva az elsőt is. A hajó ennek következtében szinte azonnal tíz fokban megdőlt, ám ellenárazással, illetve a lövegtornyok balra fordításával a dőlés mértékét sikerült hét fokra mérsékelni. A gőzhiány miatt ugyanakkor leálltak a szivattyúk, így a hajót ismét a felborulás veszélye fenyegette. A pusztulás elkerülhetetlenné vált. Hiába sikerült a bal oldali két kazánteret vízteleníteni, és ott a gőztermelést újraindítani, a SZENT ISTVÁN 6 óra 5 perckor felborult, hét perc múlva pedig elsüllyedt. A hajón már az sem segített, hogy a legénység az utolsó pillanatokban a lőszerkészletet és a horgonyokat megőrizte a vízbe dohja.

A tragédia 89 ember életét követelte, de az erkölcsi veszteség mellett sem mehetünk el szó nélkül, hiszen a SZENT ISTVÁN volt az első modern (dreadnought-típusú) csatahajó, amelyet torpedókkal kelték a tenger fenekére. Az események hírére Horthy véget vetett a Korfu-hadműveletnek; a nagyobb egységek visszatértek Pola kikötőjébe, amit már nem is hagytak el a hábrú végéig.

További érdekesség, hogy a SZENT ISTVÁN pusztulását sikerült filmre venni. Csatahajó esetében erre csak további két példa akad a történelemben: az egyaránt a második világháborúban odavesztett brit HMS BARHAM, illetve amerikai USS ARIZONA elsüllyedését tudták megőrizni mozgóképpel.

A SZENT ISTVÁN csatahajó tragédiájának 90. évfordulóján, 2008-ban helyezték el a roncsnál azt a fekete gránitból készített emléktáblát, melyre fehér színű, Classic Antiqua típusú betűkből került az Osztrák–Magyar Monarchia haditengerészeti akadémiájának jelmondata három (magyar, német, horvát) nyelven: „A kötelesség előbbre való, mint az élet!”

A gránittábla keretét acél elemekből összehegesztett, oldalára fektetett háromoldalú hasáb adja; az említett formának köszönhetően a mementó ellenáll az Adriai-tenger mélyén fellépő erős áramlatoknak. Az alkotást egy tömör gránit latin kereszt teszi teljessé; ez nemcsak a kegyeletet szimbolizálja, hanem nehezekként is szolgál. Egy átlátszó fedlappal borították a tábla szöveges felét, megóvandó azt a tenger romboló hatásától. Ugyanebből az okból kapott speciális felületkezelést az a bronz koszorú is, melyet a 2008-as kegyeleti megemlékezés során helyeztek el a magyar bűvőrok az emléktábla előtt.

Two Hungarian firefighters in camouflage uniforms and yellow helmets are working with a stretcher outdoors. One firefighter is on the left, holding the stretcher, while the other is on the right, also holding it. They are standing in front of a grey metal structure, possibly a fire truck or a storage container. The background shows some greenery and a fence.

Magyar
tartalékosok
sikere
Németországban

BERLINI GYŐZELEM

A MAGYAR TARTALÉKOSOK SZÖVETSÉGE (MATASZ) FŐVÁROSI SZERVEZETÉNEK CSAPATA NYERTE A NÉMETORSZÁGBAN RENDEZETT BERLINI FAL ELNEVEZÉSŰ JÁRŐRVERSENYT. MAGYAROK ELŐSZÖR GYŐZTEK EZEN A VIADALON.

A Berli fal elnevezésű megmérettetést elsősorban a német hadsereg, a Bundeswehr tartalékosai számára rendezik meg, ám a szervezők időről-időre lehetőséget biztosítanak arra, hogy aktív állományú katonák, a német társ fegyveres testületek tagjai, civilek, valamint külföldiek is indulhassanak a versenyen. Az idei rendezvényen a magyar csapat mellett amerikai, angol, belga, francia és holland résztvevők erősítették a viadal nemzetközi jellegét.

A berlini tartalékosok szövetségének szervezésében létrejött, immáron nyolcéves múltra visszatekintő megmérettetésen tizenkét és húsz kilométeres távon indulhattak a versenyzők.

A csapatok minden tagjának minimum hét kilogrammos hátzsidakkal kellett nekivágnia a menetnek, amelyet tizenhat állomás tarkított,

ezen a résztvevőket változatos elméleti és gyakorlati feladatok várták: például teherautóhúzás kötéllel, sebesültszállítás műszaki akadályon át hegyes terepen, löszerszállítás akadályokon át sárban, harci körülményeket imitálva, evezés gumicsónakban, mászótorony leküzdése kötéltechnikával, tájékozódás térkép és tájoló segítségével. Mindezek végrehajtásakor – a szakszerűség mellett – meghatározó volt az időtényező is. Azaz minél gyorsabban, lehetőleg hibátlanul kellett teljesíteni az adott feladatot.

A Matasz csapata ötödik alkalommal vett részt a járőrversenyen és első ízben léphetett a dobogó legfelső fokára. A gárdát dr. Zöllei Zoltán

önkéntes műveleti tartalékos alezre-des, dr. Joó Péter önkéntes műveleti tartalékos főtörzsörsmester, Buzás Árpád Matasz-tag és Jásdi Balázs, a Matasz hagyományörző tagozatának vezetője alkotta, állandó kísérijük és mentoruk Kovács Imre nyugállományú ezredes volt.

A viadal után a Matasz csapatának tagjai felkeresték a Bundeswehr missziókban elesett katonáinak emlékhelyét, „Az emlékezés erdejét”. Ott mécseset gyújtva tisztelegtek a német bajtársak emléke előtt. Berlinben pedig szintén gyertyagyújtással emlékeztek meg az első világháborúban elhunyt magyar katonákról.

A berlini magyar győzteseket – röviddel hazaérkezésük után – Takács Attila dandártábornok, az MH Hadkiegészítő, Felkészítő és Kiképző Parancsnokság (MH HFKP) parancsnoka fogadta, aki gratulált és köszönetet mondott a kiváló eredményért, egyúttal kiemelte: tisztelettel gondol a Matasz fővárosi szervezetének csapatára, amely öt évvel ezelőtt még bármiféle támogatás nélkül indult a berlini megmérettetésen, ezzel szemben idén ilyen kiváló eredményt értek el.

– A versenybe fektetett energia idén megtérült. Hiszen az a szép eredmény, amit Berlinben elérték, nem egyik pillanatról a másikra született. Keményen meg kellett érte dolgozniuk – fogalmazott Takács Attila dandártábornok. Hozzáteszte: nemzetközi megmérettetéseken részt venni több szempontból is fontos. Lehetőséget ad arra, hogy a katonák felmérjék, hol tart a hazai felkészítés, kiképzés, a versenyek szervezése, rendezése. Szintén fontos a tapasztalatfeldolgozás, hiszen ezeken a külföldi rendezvényeken mindig látni új eljárásokat és módszereket, amelyeket be lehet építeni a hazai felkészítés rendszerébe. Az MH HFKP vezetője rámutatott: egy nemzetközi járőrversenyn első helyezése presztízsértékkel bír.

– Egy ilyen eredmény mindenképpen a magyar tartalékos katonák presztízsét emeli nemzetközi viszonylatban. A következő versenyen immár komoly vetélytársként tekintenek majd a magyar csapatra – jegyezte meg a tábornok.

Lourdes-i katonai zarándoklat

BÉKÉT A VILÁGNAK

HATVANADIK ALKALOMMAL RENDEZTÉK MEG A NEMZETKÖZI KATONAI ZARÁNDOKLATOT A DÉLNYUGAT-FRANCIAORSZÁGI LOURDES-BAN. A FRANCIA-SPANYOL HATÁR KÖZELÉBEN TALÁLHATÓ KISVÁROSBAN EZÚTTAL CSAK NEM 40 ORSZÁG TÖBB MINT 14 EZER KATONÁJA VETT RÉSZT A JELES RENDEZVÉNYEN. MAGYARORSZÁGOT KÖZEL 170 ZARÁNDOK KÉPVISELTE.

Lourdes a katolikus hívők egyik legismertebb kegyhelye. 1858-ban történt, hogy a település melletti Massabielle-sziklafal barlangmélyedésében a 14 éves Bernadette Soubirous-nak tizennyolc alkalommal jelent meg Szűz Mária. A barlangban található forrásnak csodatévő erőt tulajdonítanak, és már a 19. században is tízezrek látogatták évente. A katonai zarándoklatok 100 évvel a jelenések után, 1958-ban kezdődtek meg; magyar katonák először 1991-ben vettek részt a nemzetközi rendezvényen, hivatalosan pedig 1994 óta képviselteti magát a Magyar Honvédség a minden év májusában megtartott zarándoklaton. Az idei

esemény mottója „Pacem in terris” – azaz „Békét a világnak” volt.

A zarándoklaton – a számos alakulattól érkezett katonák, az önkéntes művelési tartalékosok, a nyugállományúak, valamint a különböző korok hagyományörzői mellett – részt vett Huszár János altábornagy, a Honvéd Vezérkar főnökének helyettese, Sáfár Albert dandártábornok, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság légiere haderőnemének főnöke, illetve a Párizsban akreditált magyar véderőattasé és családja is. A magyarokat ezúttal a Hódmezővásárhelyi Helyőrségi Zenekar kísérte el Lourdes-ba.

Honfitársaink a háromnapos program során szentmiséken vettek részt, gyertyát gyújtottak a Magyar Hon-

védség elesett katonáiért, végigjárták a keresztutat, illetve ott voltak a rendezvény csúcspontjának számító gyertyás Mária-körmeneten is. A nyitóünnepséget és a záró nemzetközi ünnepi szentmisét a hatalmas, csaknem húszezer fő befogadására alkalmas X. Szent Pius Földalatti Bazilikában tartották. Érdekesség, hogy a templom egyik tervezője és építője a magyar származású Pierre Vago, azaz Vágó Péter volt.

Az idei Nemzetközi Katonai Zarándoklat nemcsak amiatt volt különleges, mert hatvanadik alkalommal rendezték meg, hanem azért is, mert éppen egybeesett a kereszténység harmadik legnagyobb ünnepével, a pünkösddel.

Hazámat szolgálom

Magyarország köztársasági elnöke – felelős vezetői beosztásában végzett kiemelkedő munkája elismeréséül, a honvédelmi miniszter előterjesztésére – 2018. május 21-i hatállyal előléptette altábornaggyá Szabó István vezérőrnagyot, a Honvéd Vezérkar főnökének koordinációs helyettesét; kinevezte dandártábornokká Koronczi Géza ezredeset, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat állományából.

Magyarország honvédelmi minisztere a honvédelem napja, május 21. alkalmából – kiemelkedő irodalmi tevékenysége, a honvédelmi nevelést támogató szolgálata, nemzeti sorstragédiáink irodalmi eszközökkel történő művészi megjelenítése elismeréséül – **Jósika Miklós-díjat** adományozott dr. Bakonyi Kovács Istvánnak. Kiemelkedő képzőművészeti tevékenysége, több évtizedes alkotóművészeti munkássága, történelmünk hadtörténeti eseményeinek művészi megjelenítése elismeréséül **Mednyánszky László-díjat** adományozott Morschhauser Miklós ny. alezredesnek. A magyar honvédelem érdekében végzett tevékenységéért, a Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség kiemelten fontos feladatai megvalósításának támogatásáért a **Honvédelemért Kitüntető Cím I. fokozatát** adományozta Szél Gábornak.

A tárcavezető – beosztásában huzamos időn át végzett kiemelkedő tevékenysége, valamint szakmai érdemei elismeréséül – a **Szolgálati Érdemjel babérkoszorúval ékesített arany fokozatát** adományozta Kaposvári László Zoltán dandártábornoknak, Domboróczky József László alezredesnek; a **Szolgálati Érdemjel arany fokozatát** dr. Koller József dandártábornoknak, Ugrik Csaba Iván dandártábornoknak, Farkas Gyula ezredesnek, dr. Szakács Zoltán ezredesnek, dr. Bene Gyula alezredesnek, dr. Gróf Ilona alezredesnek, Markó Lajos alezredesnek, Szabó Péter Tamás alezredesnek, Ocskóné dr. Erdei Anikó őrnagynak, Szabóné Kovács Zsuzsanna őrnagynak, Virincsik

Árpád törzszászlósnak; a **Szolgálati Érdemjel ezüst fokozatát** Bertalan István Zsolt alezredesnek, dr. Kucsera Erika alezredesnek, Vitár Zsolt György alezredesnek, dr. Téglás Botond őrnagynak, Ölveti László őrnagynak, Rozsiné Molnár Mária Márta őrnagynak, Gobányi István Sándor főtörzszászlósnak, Bezsényi Tamás Sándor törzszászlósnak, Kovács Péter törzszászlósnak, Benkő Szaboles zászlósnak, Gál János Dániel zászlósnak, Sznopka Mátyás zászlósnak; a **Szolgálati Érdemjel bronz fokozatát** Kiss Krisztián Sándor alezredesnek, Langenbrinck Katalin alezredesnek, Forgács Judit őrnagynak, Maczák Endre őrnagynak, Véghné Haraszi Viktória őrnagynak, Battonyai László Mihály századosnak, dr. Forgács Balázs századosnak, Kun Gazda Balázs századosnak, Kanalas Edit hadnagynak, Singer Éva hadnagynak, Csoma Sándor törzszászlósnak, Jandácsik János törzszászlósnak, Maárné Kovács Erzsébet törzszászlósnak, Túri Csaba törzszászlósnak, Farkas Csilla zászlósnak, Kovács Imre zászlósnak, Paróczai Barnabás zászlósnak, Szabó Lívia Mária zászlósnak, Vidra Zoltán zászlósnak, Ács Zsolt főtörzsrőrmesternek, Fenyvesi Mónika főtörzsrőrmesternek, Maráczai Sándor főtörzsrőrmes-

ternek, Matócsiné Kiss Hajnalka főtörzsrőrmesternek, Murvai Csaba főtörzsrőrmesternek; a **Honvédelemért Kitüntető Cím babérkoszorúval ékesített fokozatát** Szombat Lajosné közalkalmazottnak; a **Honvédelemért Kitüntető Cím I. fokozatát** dr. Császár Albert közalkalmazottnak, dr. Weinhover Judit közalkalmazottnak; a **Honvédelemért Kitüntető Cím II. fokozatát** Simóné Hofbauer Zsuzsanna főmunkatársnak, Schmidt Sándor munkatársnak, Bondár Noémi közalkalmazottnak, dr. Kardos Margit közalkalmazottnak, dr. Tikász Gyula közalkalmazottnak, Pósfainé Dunai Ibolya közalkalmazottnak; a **Honvédelemért Kitüntető Cím III. fokozatát** dr. Kelemen Rolandnak, dr. Horváth Adrienne kormánytisztviselőnek, dr. Szőke Kinga kormánytisztviselőnek, Palczertné Molnár Enikő Julianna kormánytisztviselőnek, Ujhelyi Ágnes Mária tanácsosnak, Gergelyiné Horváth Katalin munkatársnak, Szabó Ibolya Tünde munkatársnak, Dánosi Ferenc András közalkalmazottnak, Jurászikné Varga Zsuzsanna közalkalmazottnak, Micskó Éva Mária közalkalmazottnak, Mónus József Sándorné közalkalmazottnak, Szabó Jánosné közalkalmazottnak, Szabó Mónika Zsuzsanna közalkalmazott-

nak, Szilágyiné Széles Ildikó közalkalmazottnak.

A honvédelmi miniszter – a honvédelem érdekében huzamos időn át végzett kiemelkedő tevékenysége, valamint szakmai érdemei elismeréséül – **elismerő oklevelet** adományozott dr. Csiha Gábor Sándor alezre-desnek.

A Honvéd Vezérkar főnöke a honvédelem napja, május 21. alkalmából – előjáró parancsnoka javaslatára, a Magyar Honvédség érdekében végzett példamutató szolgálatteljesítése, valamint a tárgyévben nyújtott kiemelkedő teljesítménye elismeréséül – az **Év Katonája Kitüntető Címet** adományozta Király Miklós őrnagynak, Kiss Gábor őrnagynak, Varga László őrnagynak (az általános katonai munkakörökből); Deme László József ezredesnek, Bolváry Balázs zászlósna-k (a szárazföldi haderő munkaköröiből); Varga Attila Elek alezre-desnek, Makai Sándor őrnagynak, Mezei Lajos századosnak (a légi-erő munkaköröiből); Orbán Miklós

alezre-desnek, Szilágyi Imre századosnak (a vezetés, irányítás, informatika munkaköröiből); Zupkó Tibor alezre-desnek, Balázs Péter századosnak, Forintos Attila zászlósna-k, Mihucz László szakaszvezetőnek (a logisztika munkaköröiből); Veréb Csaba alezre-desnek, Kelemen Attiláné századosnak, Bence Gábor főtörzsőrmesternek (az egyéb támogatás, biztosítás és kiszolgálás munkaköröiből); dr. Tóth András századosnak (az oktatás, képzés, kiképzés munkaköröiből); dr. Marschalek Gábor ezre-desnek (a jogi és igazgatási munkakörökből); Kereszturi Gábor János őrnagynak (a humán, személyügyi és katonai igazgatási munkakörökből).

A Honvéd Vezérkar főnöke – a Magyar Honvédség és a Rendőrség együttműködésének erősítése érdekében végzett kiemelkedő tevékenysége elismeréséül – **emléktárgyat** adományozott dr. Horváth Ádám István rendőr ezre-desnek; **elismerő oklevelet**, ezzel egyidejűleg pénzjutalmat Dobrai Lászlónak.

HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft

A társaság székhelye: 1087 Budapest, Kerepesi út 29/B.
Cégjegyzékszám: 01-09-920090
Adószám: 20758444-2-51

adatok eFt-ban

2017. évi eredmény	Bázis év	Tárgy év
"A" eredménykimutatása összköltségeljárással	2016.12.31	2017.12.31
I. Értékesítés nettó árbevétele	192 232	301 943
II. Aktivált saját teljesítmények értéke	54 800	133 782
III. Egyéb bevételek	1 548 361	1 998 124
IV. Anyagjellegű ráfordítások	540 301	672 894
V. Személyi jellegű ráfordítások	1 231 370	1 528 923
VI. Értékcsökkenési leírás	249 685	271 259
VII. Egyéb ráfordítások	35 815	25 521
A. ÜZEMI (ÜZLETI) TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE	-261 778	-64 748
VIII. Pénzügyi műveletek bevételei	1 494	431
IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai	1 123	748
B. PÉNZÜGYI MŰVELETEK EREDMÉNYE	371	-317
C. ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY	-261 407	-65 065
X. Adófizetési kötelezettség	0	64
D. ADÓZOTT EREDMÉNY	-261 407	-65 129

IN MEMORIAM

Az elhunytak névjegyzéke a 2018. április 23. és május 18. közötti időszakban beérkezett adatok alapján:

Nagy Ferenc szakaszvezető (44), Horváth Andrea közalkalmazott (46), Makk Márton zászlós (45), dr. Magyarai Béla ny. ezre-des, a Magyar Honvédség halottja (69), dr. Varga István ny. ezre-des (87), Rónai László ny. ezre-des (88), Szakács László ny. ezre-des (87), Kék István ny. alezre-des (74), dr. Kántor Raimund ny. alezre-des (88), dr. Zsíros Sándor ny. alezre-des (90), Janzsó Imre ny. alezre-des (85), Vágvölgyi Imre ny. alezre-des (92), Bodnár Imre ny. alezre-des (89), Madarász László ny. alezre-des (60), Barna József ny. alezre-des (89), Lázár Dezső ny. alezre-des (64), Prohászka József ny. alezre-des (89), Iklódi Emil ny. őrnagy (66), Laskay Sándor ny. őrnagy (90), Nagy Gyula ny. őrnagy (89), Talabér Vince ny. őrnagy (86), Kecskés János ny. őrnagy (84), Kern Rezső ny. őrnagy (78), Molnár László ny. őrnagy (72), Takács István ny. őrnagy (60), Váradai Lajos József ny. őrnagy (57), Benedek Mihály ny. százados (62), Mészáros László ny. százados (75), Batta Ottó Béla ny. százados (71), Vincze Kálmán ny. főtörzszászlós (86), Filep Bertalan ny. törzszászlós (77), Braun János ny. törzszászlós (86), Balogh Dezső Ferenc ny. zászlós (63), Márkus Antalné ny. zászlós (69), Pálfi Kálmán ny. zászlós (56), Páhi Lajos ny. zászlós (78), Takács János ny. zászlós (79), Vajai József ny. zászlós (89), Komár Zoltánné ny. zászlós (55), Tóth Lajos ny. főtörzsőrmester (57), Takács Károly ny. főtörzsőrmester (84), Tóth Károly ny. főtörzsőrmester (60), Baán Arnoldné ny. közalkalmazott (89), Baranyi Miklós Sándor ny. közalkalmazott (72), Koltai Lajosné ny. közalkalmazott (87), Pocsai Zoltánné ny. közalkalmazott (85), Laczkó József ny. közalkalmazott (84), Richter Gyula Ernő ny. közalkalmazott (70).

EMLEKÜKET KEGYELETTEL MEGŐRIZZÜK.

ÉVES A MAGYAR HONVÉDSÉG

programsorozat

Állandó események

„Tölts fel egy katonafotót!” online fotópályázat

Részletek a https://170.honvedseg.hu/tolts_fel_egy_katonafotot című weboldalon.

Online fotópályázatot hirdetett a Honvédelmi Minisztérium a Magyar Honvédség megalakulásának 170. évfordulója alkalmából. A verseny pályaműveit három kategóriában várja a zsűri: „Sajtófotó” – hivatalos fotóriporterek részére; „Pillanat” – a honvédség életét megörökítő amatőr fotósok részére; „Kincsvadász” – a honvédség múltját megőrzők és megmentők részére.

Minden pályázó kizárólag a maga által készített, illetve a „Kincsvadász” kategóriában a saját tulajdonában lévő képpel pályázhat.

Lajta Monitor Múzeumhajó – Mozgásban

A Lajta Monitor Múzeumhajó, a Magyar Honvédség tiszteletbeli zászlóshajója 2018. március 29-én indult útjára. Több Duna menti várost érint, bemutatva az első világháború történetét, valamint a hadihajózást. A Lajta 2018. júniustól szeptemberig a Parlament előtt tekinthető meg.

Június

2018. június 17., vasárnap
11.00 óra.

Katonazenekarok koncertjei és térzene különleges díszelgőkkel és hagyományörzőkkel.

Helyszín: Budapest, Margitszigeti szökőkút (MH Budapest Helyőrség Zenekar)

2018. június 21., csütörtök
14.00 óra

A katolikus tábori lelkészek napja alkalmából első világháborús centenáriumi emlékszólvó átvétele a Honvédelmi Minisztériumtól.

Helyszín: HM Katolikus Táborig Püspökség (Budapest, Szabadság tér 3.)

2018. június 22., péntek

Regionális katonazenekari fesztivál

Helyszín: Hódmezővásárhely, Kossuth tér

2018. június 22. – július 5.

„170 éves a Magyar Honvédség” vándorkiállítás

Helyszín: Kecskemét, Katona József Múzeum

2018. június 23., szombat

18.00 – 1.00 óra

Múzeumok Éjszakája

Helyszín: HM Hadtörténeti Intézet

és Múzeum (Budapest, Kapisztrán tér 2–4.)

A HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum (HM HIM) a hagyományoknak megfelelően 2018-ban is részt vesz a Múzeumok Éjszakája országos rendezvénysorozaton. Idén Szent Iván éjjelén a HM HIM a 170 éves Magyar Honvédség tiszteletére az elmúlt 170 esztendő tradicionális katonai sportágainak – vívás, lovaglás, lövészet, öttusa, különböző küzdősportok – fejlődését bemutató időszaki kiállítással, továbbá az éjszakába nyúló nyitvatartással várja az érdeklődőket.

2018. június 30., szombat

170 éves a honvéd folyami hadihajózás

Helyszín: MH Hadikötő (Budapest, Váci út 117.)

Az MH 1. Honvéd Tűzszerész- és Hadihajós Ezred nyílt napja. Az alkalom koncertekkel és számos programmal várja az érdeklődőket.

2018. június 30., szombat

9.30 – 14.45 óra

Katonai zárandoklat és hálaadó szentmise a 170 éves Magyar Honvédségért

Helyszín: Máriapócs, Nemzeti Kegyhely (Máriapócs, Kossuth tér 25.)

Július

2018. július 4., szerda

„Az I. világháború végének centenáriuma – Olasz hadszíntér, konferencia”

Helyszín: Debrecen, Kölcsey Központ

Tudományos konferencia a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum, a Magyar Hadtudományi Társaság, a Debreceni Egyetem, Debrecen Város Önkormányzata és az MH 5. Bocskai István Lövészdandár közös szakmai összefogásával.

2018. július 11., szerda

Játékkatona-festés és terepasztalkészítés

Helyszín: Debrecen, Kölcsey Központ

Az 1848. szeptember 29-én lezajlott győztes pákozdi csata jelentősebb mozzanatainak bemutatása látványos terepasztalon, a korszak elismert szakértőjének előadásában. További helyszíni programok: arcfestés, játékkatona-készítés, fegyverkiállítás, hagyományörzők bemutatója.

Csoportok részvétele esetén a várható létszámot kérjük előre jelezni a rendezveny@hm.gov.hu email-címen.

Bővebb információért látogassanak el a www.170.honvedseg.hu oldalra.

MEGJELENT!

Zrínyi Kiadó

HM Zrínyi Nonprofit Kft.

1087 Budapest
Kerepesi út 29/B

Nyitvatartás:

hétfő – péntek: 9.00 – 15.00

Telefon: 06 1 459-5373

E-mail:

gyoredina@armedia.hu

cinti@armedia.hu

4800 FT HELYETT

3600 Ft

UDOVECZ GYÖRGY

1848–1849

magyar katonáinak öltözete,
felszerelése és fegyverzete

Segédanyag katonai hagyományörzők részére

ZRÍNYI KIADÓ

WEBSHOP: HMZRINYI.HU

HM ZRÍNYI
TÉRKÉPÉSZETI ÉS KOMMUNIKÁCIÓS
SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ NONPROFIT KFT.

ZRÍNYI KIADÓ

HONVEDELEM.HU

A KATONAI HÍRPORTÁL

*Látogasson el
hozzánk!*

**FOTÓK, VIDEÓK,
HAZAI ÉS KÜLFÖLDI HÍREK, SPORT,
INTERJÚK ÉS MÉG
RENGETEG ÉRDEKESSÉG!**

